DRAUGAS
ANTROJI DALIS
Šeštadienis, liepos 5, 1952

MOKSLAS ★ MENAS LITERATŪRA

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

DRAUGAS
PART TWO
Saturday, July 5, 1952

KAIP BOLŠEIVKAI SUŽALOJO MAIRONĮ

DR. J. GINTAUTAS

Š. m. birželio mėn. 28 dieną suejo 20 metų, kaip mirė Maironis, vienas didžiausių lietuvių poetų. Šita proga ir duodame savo bendradarbio straipsnį, kuris informuoja, kaip su Maironio kūryba pasielgė bolševikai Lietuvoj. — Red.

Nelengva dalia tų žmonių, kurie kovoja už tiesą. Nelengvesnė dalia ir tų poetų, kurie nesitenkina asmeniniais smulkiais jausmais, bet stovi veidu į Būtį bei Tiesą ir gyvena savo tautos džiaugsmais ir nelaimėmis. Vienas tokių poetų kaip tik yra mūsų Maironis. Todėl nevisą jo poeziją su palankumu sutinka savieji, ypač tie, kuriems pagonybė meilesnė negu krikščionybė, nepatinka ji nė svetimiesiems. Erzino ji rusus carų laikais, nepatiko ji vokiečių okupantams, o dar nemieliau į ją žiūri rusų bolševikai.

Bandymas Maironį padaryt komunizmo sąjungininku

Kai rusai užėmė Lietuvą 1940 metais, buvo atiduoti spaustuvei Maironio "Pavasario Balsai". Tačiau į pasaulį jie nebegalėjo išeiti, nes komunistų partijos cenzūra beveik pusės to rinkinio eilėraščių nepraleido. Ir dar daugiau. Bolševikų rašeivos tada savo leidžiamame žurnale "Raštuose" smarkiai puolė seniai mirusį poetą, išvadindami jį reakcionierium, buožės sūnum ir panašiais vardais. Kai bolševikai užėmė Lietuvą antru kartu, jie taktiką Maironio atžvilgiu pakeitė. Turbūt nujausdami savo propagandinių eilėraščių skurdumą ir suprasdami Maironio poezijos gaivinančią jėgą, jie pasiryžo Maironį subolševikinti arba bent padaryti savo begėdiškų darbų talkininku. Todėl, 1947 metais leisdami "Pavasario Balsus", bolševikai A. Venclovos lupomis pareiškė: "Mums, tarybinės visuomenės žmonėms, Maironio poezija daug kuo yra artima ir brangi". "Maironis...didele savo kūrybos dalimi vėl virsta mūsų kovos sąjungininku socialistinėje statyboje".

Bet padaryti Maironį komunizmo sąjungininku, be abejo, nėra lengvas darbas net subtiliausiam bolševikui. Juk kas nežino, kad Maironis kovojo prieš visokią priespaudą ir neteisybę lygiai, kaip prieš visokį materializmą ir ateizmą? Kas nežino, kad jis giliai tikėjo į Dievą, o pats buvo jo tarnu - kunigu? Kaip šitokį aiškų nusistatymą palenkti bedieviškajam komunizmui? Negalėdami to pasiekti tiesiog, bolševikai pasuko užpakaliniu keliu, ryždamiesi Maironio poezijos veidą iškreipti ir sužaloti. Kaip jie tai atliko?

Kaip jie iščenzūravo "Pavasario Balsus"

Pirmiausia "Pavasario Balsuose" jie išmetė visus eilėraščius, kuriuose Maironis meldžiasi į Dievą ir Mergelę Mariją. Visuose kituose eilėraščiuose, kur Maironis ištaria Dievo, Viešpaties, Augščiausio ar Apvaizdos vardus, kad skaitytojo dėmesys ties jais nesustotų, išspausdino iš mažosios raidės. Toliau jie išmetė karingesniuosius patriotinius eilėraščius, tokius, kaip "Pirmyn į kovą", "Pavojuj motina — tėvynė", "Geresnių laikų viltis", kur Maironis kviečia kovoti dėl Lietuvos ir pasitikėti Dievo Apvaizda. Išmetė jie ir socialinio pobūdžio eilėraščius, kaip "Našlaitė", "Beturčiams", turbūt savo teorijų pasmerkimo bijodami, nes buvo išbrauktas ir "Dienų Sielvartai", kur Maironis pasisako prieš materializmą.

Baladės

Nuo bolševikų rankos skaudžiai nukentėjo ir Maironio baladės, nes iš septynių jie visai išmetė tris. Jų tarpe dingo baladė apie žiaurų išsigimėlį didiką Čičinską, kuris Kalėdų naktį nužudo kleboną, pastojusį tam ištvirkėliui kelią į bažnyčią. Negalėjo bolševikai pakęsti ir baladės apie Roma. Ji, matyt, jiems nepatiko todėl, kad ten Maironis nepalankiai atsiliepia apie Romos diktatorių ir imperatorių sauvalias, apie hunų Atilos žiaurybes ir iškelia Romos popiežių dvasinę galybę, tarp kito ko sakydamas:

"Išnyko gunai. Taip rykštę ir plieną
Teisybė nuplakusi laužo kas dieną!
Tik Leonų auga darbai".

Kiek mažiau už balades nukentėjo Maironio satyros. Iš trylikos jų išmestos trys, o daugiau ar mažiau sužalotos keturios. Tai atlikta išbraukiant tas pastraipas, kur poetas pasisako prieš Lietuvos skriaudėjus ir nenaudėlius svetimuosius (rusus, lenkus, žydus) bei ateistus, kurie per tariamą mokslą dvasiškai žaloja lietuvių jaunimą. Bolševikinė cenzūra, norėdama pajungti Maironį "bolševikinei statybai", pasistengė sužaloti ir tokius kūrinėlius, kurie, kad ir iš tolo, gali priminti dabartinę sunkią Lietuvos dalią. Todėl iš "Senelio Skundo" vidurio yra išplėšta šitokia pastraipa:

"Nebuvo laisvės, bet neregėta
Nei tiek be drausmės ištvirkimo;
Nebuvo rašto, bet negirdėta
Nei tokio bedievių dūkimo".

Juk tokia strofa galėjo Lietuvos žmonėms pasakyti, kad bolševikų priespauda baisesnė už Rusijos carų. Išbrauktas iš "Pavasario Balsų" ir šitoks ketureilis:

"Daug išbėgiojo!.. Kai kas
Rusijoj skursta iš bado;
Mes gi laužom rankas
Likę našlaičiais be vado".

Nors čia Maironis kalba apie I-jo pasaulinio karo nelaimes, bet bolševikai, aišku, šitoj strofoj įžiūrėjo baisius įžeidimus sau. Juk Rusijoj, kur išbadėję priverčiamųjų darbų stovyklose žmonės miršta iš bado tūkstančiais, negali būti bado. Antra, lietuviai negali jaustis "našlaičiais be vado", kai jiems su botagu ir kulkosvaidžiu vadovauja pats jų pavergėjas — šviesioji saulė Stalinas.

Sužalotos dainos

"Bolševikiško budrumo" skatinami, komunistai nesidrovėjo sužaloti nė tokių visuotinai žinomų dainų, kurias jie patys A. Venclavos lūpomis pripažino susilaukusiomis didžiausio įmanomo įvertinimo. Tai "Lietuva brangi", "Kur bėga Šešupė". Iš pirmosios jie išbraukė būdingiausias Maironiui šitokias dvi pastraipas:

"Bažnyčios tavo ne tiek gražybe,
Ne dailės turtais, ne auksu žiba;
Bet dega meilės, maldos galybe,
Senųjų amžių gyva tikyba.
Kai ten per sumą visi sutarę
Graudžiai užtraukia: "Pulkim ant kelių",
Jausmai bedievio, vėl atsidarę,
Tikėti mokos nuo tų vaikelių.

Iš dainos "Kur bėga Šešupė" besarmačiai cenzoriai iškirpo paskutiniąją iškilmingąją strofą, kuri prasideda žodžiais: "Apsaugok, Augščiausias, tą mylimą šalį". Tokiu būdu šitas puikus kūrinėlis liko lyg be galvos. Nukirto galvą bolševikai ir eilėraščiui-dainai: "Už Raseinių ant Dubysos", nes ten pasakyta, kad geltonkasės todėl liūstą, kad bernelių:

"Daugel žūva, daugel pūva,
Kas apverks jų dalį?
Už Uralo, žemės galo:
Ne po savo šalį!"

Nors šitaip Maironis kalbėjo apie carų laikus, bet bolševikai šį ketureilį prisitaikė sau ir užtai kirto iš peties.

Barbarų darbas

Išmesdami ar išbraukydami kelias dešimtis "Pavasario Balsų" eilėraščių, Lietuvos komunistai Maironio poeziją skaudžiai sužalojo. Jie sudarkė jo poezijos veidą, nes nepaliko nė vieno eilėraščio, kur minimas Mergelės Marijos vardas. Suprantama, kad nė pėdsako neliko "Marija, Marija" giesmės kuri lietuviams yra tapusi tautine giesme. Juk ne veltui ji kas vakaras buvo giedama prie Lietuvos nežinomo kareivio kapo. Jos ir kitų eilėraščių pašalinimą bei sužalojimą iš "Pavasario Balsų", kad jie būtų pajungti "socialistinei statybai", tegalima laikyti tik Maironio kūrybos išniekinimu. Bet tiems mūsų laikų ateistiniams barbarams tai nieko nereiškia.

Juozas Mikuckis

Į Dievulį

Dievuli, daugel rykščių
Siuntei keleiviui žemės!
Liepsna vulkanų yščių
Baudei Tu jį neramų.

Ugnies lietum užpylei
Sodomą ir Homorą,
Žaibais ne vieną pilį
Sugriauti Tu panorai.

Mesina ir Pompėja
Suklupo lavos togoj...
Bet žaizdos ten sopėjo
Ugny savų pastogių...

Dievuli, paskutinė,
Skaudžiausia Tavo rykštė,
Kai mirti į tėvynę
Neleidi Tu sugrįžti!

Malda Tėvynei

Gal būt ir nedera tau melstis: —
Nebe maldų — tau reikia žygių!
Bet negaliu ilgiau aš delsti,
Nes tu — dievybei man prilygus.

Svetur nebetverių, nerimstu, —
Vienatvėj ilgesys beribis!
Kaip tiems, kur dėl tavęs tiek krimtos, —
Ir man drąsos duok ir kantrybės!

Ne kartą amžiuose apgautą,
Bet tikinčią per kančią keltis,
Tėvyne, žvelk į savo tautą,
Nors būt didžiausios mūsų kaltės!

Ir tiems, tavęs kur užsigynė,
Ir žūti dėl tavęs kur delsė, —
Atleisk, pašauki juos, tėvyne!
Meldžiuos, — gal nedera tau melstis...

Vakarinė malda

Už pilkojo debesio saulė nuslinko,
Nušvito danguj purpurinė žara,
Ir varpo skambėjimas veržias aplinkui —
Malda vakarinė — ramybės malda...

Ar laimės jieškojau dievybės pastogėj,
Ar tėvą, ar draugą į kapą lydėjau,
Ar buvo gyvenimo metai pablogę,
Ar žygy...Visur aš tą varpą girdėjau.

Jis jaudino mano nerimstančią širdį, —
Tai liūdesiu, tai viltimi ją pripildęs
Ir trokštančią sielą džiaugsmu jis pagirdė
Ir tarp svetimųjų ją vienišą šildė.

Naktis jau artėja. Dar pastaras dūžis...
Ir džiaugsmas plasnoja iš mano širdies:
Jau baigiasi žemės vaišnagėj dienužės
Ir varpas mane į ramybę lydės.

Amžius ir kūryba

Su vyresniu amžiumi žmogaus kūrybingumas ir dvasiniai sugebėjimai nenyksta. Štai keletas pavyzdžių: dr. L. J. Martin, teisininkas, išmoko rašyti mašinėle būdamas 65 m. amžiaus, apkeliavo pasaulį turėdamas 75 m. amžiaus ir išmoko vairuoti automobilį 77 metų. Goethė pabaigė rašyti Faustą turėdamas 83 m. amžiaus. Stradivarijus dirbo smuikus iki pasiekė 93 m. amžiaus, Edisonas ir Fordas buvo veiklūs net ir turėdami 80 metų. Toscanini tebediriguoja pasiekęs 85 m. amžiaus. Paderevskis koncertavo sulaukęs 81 m., Sibelijus rašė kompozicijas turėdamas 82 m., Clemenso buvo vadovaujančiu asmenimi valstybiniame darbe turėdamas 78 m., Franklinas dirbo dėl Amerikos laisvės sulaukęs 76 m. Švedų karalius Gustavas nustojo žaidęs tenisą tik sulaukęs 89 m. amžiaus.

Kraujo spaudimas

Dr. R. Wilkins, Augšto Kraujo Spaudimo Tyrinėjimų pirmininkas, praneša, kad numatoma ateities penkerių metų laikotarpyje surasti vaistus, kurie kraujo spaudimą kontroliuotų panašiai, kaip insulinas kontroliuoja cukraus kiekį cukrine besergančių ligonių kūne.

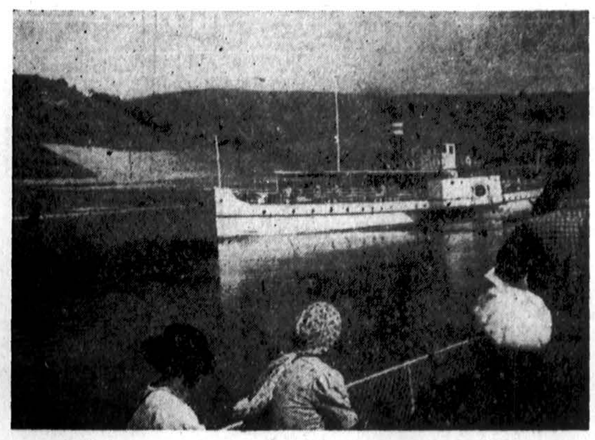

NEMUNE — Prof. S. Kolupailos nuotrauka

Lietuviškos radijo valandėlės

JONAS F. DAUGĖLA, Cleveland, Ohio

Veik kiekvienoje Amerikos vietoje, kur yra susispietę bent keli šimtai lietuvių, kuri nors tos vietovės radijo stotis vieną ar daugiau kartų savaitėje perduoda savo klausytojams radijo bangomis lietuvišką žodį, mūsų tautinę muziką bei dainas. Be abejo, kad lietuviškos radijo valandėlės šalia mūsų lietuviškos spaudos yra vienas svarbesniųjų kultūrinių tautinio gyvenimo pasireiškimų.

35 pastovios programos, 250,000 klausytojų

Specialistai visame krašte priskaito net iki 35 pastovių radijo programų, kurių visų drauge klausosi apytikriai daugiau 250 tūkstančių klausytojų. Tai yra skaičius, kurį vargu ar gali tikėtis kada pasiekti visų lietuviškų laikraščių bendras tiražas. Šių radijo valandėlių programa tūrinio ir meninio lygio atžvilgiu būna labai įvairi ir daugiausia priklauso nuo vietinių klausytojų skonio bei vadovų sumanumo ir, svarbiausia, nuo vietinių menininkų gausumo. Sunku būtų šiandien kad ir labai bendrais bruožais įvertinti šias radijo programas arba bent trumpai nusakyti jų blogąsias ir gerąsias puses, tačiau viena galima drąsiai konstatuoti, kad lietuviško radijo organizatoriai savo darbe susiduria su daugeliu sunkumų, kuriuos nugalėti nevisada ir visiems vienodai pasiseka.

Lėšos

Daugumas radijo valandėlių yra suorggnizuota ir išlaikoma privačių asmenų ar net vieno asmens iniciatyva ir pastangomis. Tiesa, yra kelios ir labai gražiai veikiančios valandėlės, kurių išlaikymu rūpinasi bendrosios visuomenės ar specialiai tam tikslui sukurtos organizacijos. Tačiau kiekvienu atveju radijo vadovai turi pakelti didelius finansinius ir programos paruošimo sunkumus.

Visos radijo valandėles išlaiko apmokamų skelbimų — reklamų pagrindu. Atskirų prekybininkų skelbimai turi apmokėti visas radijo išlaikymo išlaidas, kurios tūlu atveju nebūna jau taip mažos. Kadangi per lietuvišką radiją skelbiasi veik išimtinai lietuviški prekybininkai, kurių skaičius yra labai ribotas, tad ir radijo valandėlių finansavimas taip pat darosi gana ribotas, ypatingai mažesniuose arba neprekybiniuose centruose,

Programos

Tačiau, jeigu jau šie finansiniai sunkumai dažnokai ir pavyksta kaip nors nugalėti, tai programos parengimas tikrai yra sunki ir dažnu atveju visai neišsprendžiama problema. Geresnės programos paruošimas reikalauja ir daugiau pinigų, bet jos parengimui reikia dar ir meninių pajėgų, bei atitinkamo kvalifikuoto vadovo. O šios sąlygos ne visur ir ne taip dažnai pasitaiko. Mūsų menininkai yra daugiau susiburę didesniuose centruose ir mažesnėm vietovėm dažnai yra sunkiai prieinami. Tas pats yra ir su visais meniniais ansambliais Kad ir daugumas mūsų radijo valandėlių savo klausytojus maitina pasenusiomis, neskoningomis, nugrotomis plokštelėmis, kurios gausybėje dar nevykusiai suregztų skelbimų mišinyje nuskamba dar banaliau, o jų nuolatinis pasikartojimas padaro visą programą monotoniška ir nuobodžią. O manding iš radijo valandėlių betgi, kaip ir iš kiekvieno lietuviško kultūrinio pasireiškimo, visi lūkuriuojame, kad jis pirmoje eilėje atliktų mūsų amžinąją tautinę lietuvybės išlaikymo misiją, skleistų ir populiarintų visuomenėje lietuvišką tautinio žodinio ir muzikinio meno grožybes ir ugdytų bei lavintų savo klausytojų meninį skonį ir meno vertybių širdingą pajautimą. Tik šių tikslų didesnis ar mažesnis įgyvendinimas gali pateisinti radijo valandėlių organizatorių, jų rėmėjų ir bendradarbių entuziazmą, jų sugaištą laiką ir pasiaukavimą bendriesiems reikalams.

Lietuvių Radijo Centras

Tad ir mintijasi, ar ne lengviau visos šios problemos spręstųsi bendromis, visų sujungtomis jėgomis. Jeigu pavyktų suburti vienoje ar kitoje formoje visas radijo valandėles į vieną organizaciją, kuriai vadovautų **"Lietuvių Radijo Centras"**, tai atrodo, daugelis sunkumų žymiai palengvėtų. Kiekviena radijo valandėlė galėtų parengti per metus vieną ar kelias tikrai vertingas menines programas, panaudojant visas geriausias savo apylinkėje esančias menines jėgas, o vėliau per LRC visos valandėlės šiomis programomis galėtų keistis. Mūsų tautinių švenčių ir kitomis bendromis programomis LRC galėtų pagaminti atatinkamą bendrą, gerai suplanuotą ir apgalvotą programą, ją multiplikuoti ir patiekti visoms radijo valandėlėms. Jų bendra transliacija virstų savotiška lietuviška manifestacija radijo bangomis. Per LRC radijo valandėlių organizatoriai galėtų palaikyti glaudžius tarpusavio ryšius, pasidalinti savo patyrimais ir bandyti visas mūsų tautines aspiracijos planingai ir visuotinai radio bangomis paskleisti visai lietuviškai emigrantų masei.

Ak, bendromis suburtomis jėgomis juk būtų galima net bandyti ir mūsų tautos visomis likiminėmis nelaimėmis radijo bangomis pasibaladoti į šio krašto gyventojų širdis bei pakutenti jų jausmus ir tuo pačiu patarnauti tėvynės vadavimo idėjai.

Klausimas svarstomas

Be to, sudarius lietuvišką radijo tinklą apimantį visą kraštą ir operuojant maždaug pusmilioniu klausytojų, galima jau būtų pradrįsti ir kreiptis į didžiąsias amerikoniškas firmas ir išgauti vieną kitą brangiai apmokamą skelbimą, ir tuo pačiu finansiniai palengvinti radijo valandėlių egzistenciją. Į LRC uždavinių ciklą įeitų ir lietuviškų plokštelių gaminimas.

Lietuvių Radijo Centro organizavimo mintį yra svarstęs Lietuvių Kultūros Fondas Clevelande ir būtų labai įdomu, jeigu šiuo klausimu spaudoje ar laiškais pasisakytų valandėlių organizatoriai, bendradarbiai, o taip pat ir klausytojai.

Mirė redaktorius

Belgijos senatoriai ir parlamento nariai dalyvavo laidotuvėse senatoriaus Herman Vos, socialistų dienraščio "De Volksgazet" redaktoriaus. Prieš mirtį jis susitaikė su Bažnyčia ir priėmė paskutinius sakramentus.

Naujos knygos okup. Lietuvoj

A. VIENUOLIS. *Puodžiūnkiemis.* Romanas. Valst. grožinės literatūros leidykla. 1952 m. 422 psl. 8,000 egz.

ST. DANTA. *Avių produktyvumo didinimas.* Valst. polit. ir mokslinės literatūros leidykla. 1952 m. 196 psl. 3,000 egz.

K. STANIUKOVIČIUS. *Jūrų apsakymai.* Valst. grož. lit. leid. 1952 m 260 psl. 4,000 egz.

V. ODAJEVSKIS. *Miestukas tabokinėje.* Pasakos. Valst. grož. lit. leid. 1952 m. 20 psl. 15,000 egz.

J. RAGAUSKAS. *Katalikų religinės šventės ir apeigos. Jų kilmė ir reakcinė esmė.* Valst. pol. ir moksl. lit. leid. 1952 m. 72 psl. 8,000 egz.

J. SOKAS. *Žvėrių ir paukščių medžioklė.* V. pol. ir moksl. lit. leid. 1952 m. 135 psl. 4,000 egz.

ST. MASTAUSKIS. *Lauko kultūrų apsauga nuo kenkėjų.* V. pol. ir m. lit. 1. 1952 m. 144 psl. 5,000 egz.

A. GRICIUS. *Trečioji brigada.* Apysaka. Vidutinio amžiaus vaikams. V. grož. lit. leid. 1952 m. 132 psl. 5,000 egz.

P. VILIŪNAS. *Vietinių statybinių medžiagų gamyba ir jų naudojimas kolūkiuose.* V. pol. ir moksl. lit. leid. 1952 m. 152 psl. 6,000 egz.

V. V. GOLUBKOVAS. *Literatūros dėstymo metodika.* Vadovėlis mokytojams. Valst. pedagog. lit. leid. 1952 m. 419 psl. 3,000 egz.

TST past.: Iš seniau pažįstami autoriai: A. Vienuolis, A. Gricius, J. Ragauskas — ekskunigas, J. Sokas — buv. nepr. laikais girininkas, dabar dažnai rašinėja trumpas žinutes medžioklės klausimais "Tiesoje", matyt, pareigūnas medžioklės srityje. J. Viliūnas — nepr. ir vok. okupac. laikais Biržų apskr. inžinierius.

MŪSŲ KALBA

TVARKO

DR. P. SKARDŽIUS IR S. BARZDUKAS

68. Terminologiniai dalykai

Mūsų specialūs terminai lig šiol dar nėra kaip reikiant sutvarkyti: daugelio sričių terminai beveik dar visai nesvarstyti, o kurie jau buvo svarstyti, nėra kaip reikiant sutvarkyti ir drauge išleisti. Todėl dabar, atsidūrus už tėvynės ribų, prireikus yra didžiai sunku susigaudyti terminologiniuose d a lykuose, nes iš vienos pusės trūksta pagrindinių šaltinių, o iš kitos pusės vėlyvesnių šaltinių (žodynų) autoriai reikiamus terminus dažnai nevienodai aiškina. Pvz. ligšioliniuose M. Niedermanno žodyno sąsiuviniuose dažnai duodami senesni terminai, kurių vietoje dabar kartais jau vartojami kitokesni, naujesni. Taip pat ir „Lietuvių kalbos vadovo" autoriai rašydami daugelio pačių svarbiųjų šaltinių savo rankose visai neturėjo, todėl daug ko iš savo vienos atminties skubomis ir negalėjo kaip reikiant padaryti. Todėl, atsitiktinai gavęs pasinaudoti A. Vireliūno „Įvardais, arba terminais", 1924 m. „Sakalo" b-vės išleistais Kaune, čia esu pasiryžęs iškelti aikštėn ir kiek plačiau pasvarstyti keliolika įvairių sričių specialių terminų, kurie nėra patekę į „Lietuvių kalbos vadovą" arba kurie dabar vienų kitų nevienodai aiškinami. Ta pačia proga paliesiu ir vieną kitą specialesnį terminą, kuris, kad ir Vadove duodamas, o A. Vireliūno Įvarduose nesutinkamas, bet daugelio lig šiol vis dar nėra kaip reikiant suprantamas, įsisąmonintas. Tai visų pirma yra vadinamieji sinoniminiai terminai, pvz. *daiktas* ir *dalykas*, *kunigas* ir *dvasininkas*, *prasmė* ir *reikšmė* ir kt.

I. SPECIALINIAI TERMINAI

1. Balestas ir *antpilas*

Pirmasis iš šiųdviejų žodžių yra tarpt. svetimybė (angl., prc. b a l l a s t, vok. B a l l a s t) ir visų pirma reiškia grūžą laivo arba orlaivio pusiausvyrai palaikyti arba laivo gramzdai ir orlaivio kilimui reguliuoti. Perkelta reikšme *balastas* yra „liekąs, be reikalo sunkinąs gružas, nereikalinga sunkenybė", šalia to *balastu* dar vadinama skalda arba žvyras, kuris užpilamas ant geležinkelio sankasos paviršiaus pabėgiams sutvirtinti, tos pat reikšmės *balastas* vartojamas ir plento reikalams.

Ankstyvesnioji terminologijos komisija pastarosios reikšmės *balastą* yra lietuviškai pavadinusi *antpilu* (Įvardai 24 psl.), kuriuo žmonių kalboj dar vadinamas „saiko kaupas, priedas" ir „ant uogų ar žolių užpilta degtinė". M. Niedermanno žodyne *antpilas* teverčiamas į vok. „Auffuellmaterial, Schotter", o K. Fulsto - J. Talmanto žodyne, be to, dar duodama jam reikšmė ir „Aufguss". V. Pėteraičio žodyne taip pat duotos dvi reikšmės: „filling" (with liquid) ir „ballast, broken stones". Pagaliau V. Gailiaus žodyne vok. Aufguss yra „užpylimas (karštu vandeniu), a n t p i l a s", A u f f u e l l u n g — „užpilas" (A u f f u e l l m a t e r i a l visai neminimas) ir S c h o t t e r — „suskaldyti akmenys, skalda, antpilas (plento)".

Iš šitų visų šaltinių aiškiai matyti, kad duodamosios minėtųjų žodžių reikšmės yra nepilnos. Visų pirma tenka pastebėti, kad tie patys dalykai; plg. *antpalas antpilas* ir *užpilas* iš esmės yra *(ampalas)* „ant ledo sušalęs vanduo, antledis" ir *užpalas, antpuolis* ir *užpuolis* (ūžpuolis, užpuolimas), *antrašas* ir *užrašas, antvalktis* „apvalkalas" ir *užvalktis, antvožas* „viršus, dangtis" ir *užvožas* ir kt. Čia visur priešdėlis *ant-* turi tą pačią reikšmę, kaip ir *už-*; plg. dar žem. *ončlipti, ančmesti* ir augšt. *užlipti, užmesti*. Taigi *antpilas* iš tikrųjų yra tai, kuo kas arba kas ant ko užpilama (ančpilama), užpylimas, angl. affusion, infusion, vok. Aufguss. Toliau *antpilo* reikšmė jau gali būti specializuota: 1. užpilamas saiko kaupas, antviršis; 2. ant uogų ar žolių užpilta degtinė; 3. skalda arba žvyras, kuris vartojamas geležinkelio sankasai arba plentui užpilti, balastas.

Šia proga dar tenka pastebėti, kad A. Vireliūno Įvarduose (10 psl.) rusų *nastojka* „ant žolių, šaknų ir kt. užpilta degtinė" lietuviškai vadinama *trauktinė*, o *(jagodnaja) nalivka* „ant uogų užpilta degtinė" — *uoginė*. Tai, atrodo, yra neblogi terminai: *trauktinė* gali būti suprantama tokia degtinė, kurioje yra p r i t r a u k t a žolių, šaknų ir kt. skonio bei spalvos, o *uoginė* gali būti degtinė su uogomis, t. y. *uoginė degtinė*. Bet turėdami savo gražų *antpilą*, man rodos, lengvai galime apsieiti ir be *trauktinės* „nastojkos", kuri lig šiol ir šiaipjau nebuvo plačiau vartojama, o *uoginė* gali būti speciali *antpilo* rūšis, t. y. ant uogų užpiltoji degtinė, visai panašios darybos, kaip ir *serbentinė, šermukšninė, vyšninė* („vyšniuvka") ir kt.

Virusai kovoj su vėžiu

Amerikos mokslininkė dr. Alice E. Moore New Yorko Sloan — Kettering Instituto tyrinėtoja, daro įdomius eksperimentus, siekiant sužinoti, ar galima kaikuriuos mirštamuosius virusus taip nukreipti, kad jie atakuotų žmoguje atsiradusias vėžio votis, bet nekenktų sveikoms celėms. Dr. Moore jau pasiekė kai kuriuos rezultatus, kurie patvirtina jos teoriją: ji pritaikė kai kurių virusų apetitą ėsti vėžinėms celėms, bet neliesti sveikų celių. Jos darbas dar tebėra teorijos stadijoj, nors jau daug metų kaip ji daro bandymus.

Ji atrado, kad galima kai kurių virusų funkcijas pakeisti, tai yra, iškultivuoti juose apetitą maitintis tik vėžio ligos celėmis.

Virusas yra savotiškas organizmas, esąs zonoje tarp gyvos ir negyvos materijos. Jis susideda iš proteino molekulų ir nukleveidinio acido ir yra labai komplikuotas. Virusai pajėgia sukelti visą seriją užkrėtimų— pradedant paprastomis slogomis ir baigiant baisiuoju poliomielitis. Virusai atakuoja tik tam tikrus kūno audinius ir todėl mokslas vadina juos "specifiniais agentais".

Šita virusų charakteristika buvo išeinamuoju tašku daktarės Moore tyrimams. Ji pradėjo infektuoti vėžiu sergančias peles įvairiais virusais. Didesnė virusų dalis veisėsi nesveikuose audiniuose, bet nenaikino piktybinių vočių. Pirmuoju pažangos ženklu pasirodė mirštamojo rusiško encefaličio viruso pavartojimas. Dr. Moore parengė buljoną su rusišku virusu ir jį įšvirkštė pelėms. Pirmąją grupę sudarė iš 12 pelių. Šešioms pelėms vėžys buvo visiškai sunaikintas, kitoms jis buvo sušvelnintas, kitoms nieko nepadėjo, bet visos pelės žuvo (mirė) nuo rusiško encefaličio.

Po to dr. Moore pradėjo daryti bandymus siekdama iškultivuoti kaikuriems virusams specialų apetitą. Po vienerių metų eksperimentavimo jai pavyko akondicionuoti vieną virusą, kad jis visiškai sunaikintų vėžio celes prieš pradėdamas maitintis sveikomis celėmis. Tęsdama savo eksperimentus, dr. Moore akondicionavo vieną virusą taip, jog jis sunaikino vėžį per 6 dienas, pagaliau per 24 valandas. Ji atrado, kad kai kurie rusiškų virusų tipai betarpiškai atakuoja vėžį, maitindamiesi tik jo tumoru, kuris per tai tarytum paslaptingai išgaruotų, ir po to gyvulių kraujuje nerandama jokių viruso ženklų, bet daktarė A. E. Moore sako, kad vadinamasis "rusas" yra perdaug pavojingas sergantiems žmonėms pavartoti. Daktarės Moore laboratorijoj rengiami buljonai su vėžiniais tumorais, atnešamais tiesiai nuo operacijų stalų, ir juos įskiepija kelioms dešimtims pelių, iš kurių 10 gauna viruso injekcijas, o kitoms neduodama jokių vaistų ir stebimi rezultatai. Kai randamas virusas, ata kuojąs žmogaus tumorą, perkeltas į pelių organizmą, jis panaudojamas tuo atveju, jei vėžys vėl pasirodo paciente (žmoguje) po jo pirmo išpiovimo. Tuo būdu jau gauti labai malonūs rezultatai. Šitaip "La Opinion" bendradarbis L. Casavantes referuoja dr. A. E. Moore pasiektus laimėjimus kovoje su vėžiu straipsny "Virus que Atacan los Tumores Cancerosos". **J. Gs.**

Mūsų protėviai tuo skundėsi, mes skundžiamės ir mūsų palikuonys skūsis, kad papročiai eina palaidyn ir žmonės kaskart giliau į nuodėmingumą skęsta. Tikrumoje — pasilieka jie ne prakeiktieji ir tokiais pasiliks, su mažais svyravimais į vieną ar į kitą pusę. Ydos yra būdingos ne laikams, o žmonėms. Joks laikotarpis nebuvo laisvas nuo kaltės...

— *Seneka*

ŽILI PLAUKAI PRANYKSTA BE DAŽYMO

Puikus mišinys yra galimas dabar gauti, kuris pakeičia jūsų plaukus atgal į natūralią tamsią spalvą, beveik kaip magiškai. Var tojant kasdien per trumpą laiką, palengva, ir stebuklingai pasikeičia žili į natūralią — atrodančią spalvą. Šis nėra skubus dažas. Atsiminkite, kad tamsūs plaukai jaunina išvaizdą.

Jei jūs norite išmėginti šį neparastą mišinį be jokios rizikos, tiktai pasiųskite šią iškarpą į TRYSAN CO., Dept. 506, Peekskill, N. Y. Jie atsiųs jums du $2.- 50 vertės buteliukus už $4.00 plus 80 centų taksų mokesčiui. Tai yra $1.20 nuolaida nuo reguliarios kainos. Jei, kaip jūs pavartosite pagal nurodymus, ir nebūsite patenkinti dėl kokios nors priežasties, jūsų pinigai bus pilnai grąžinami.

Pavardė ....

Adresas ....

Miestas .... Valstybė ....

Dr. Donald F. Alexander
KOJŲ SPECIALISTAS
1347 So. 50th Ave., Cicero 50, Ill.
Telef. OLympic 2-8200
Priėmimo valandos: Pirmad. ir antrad. nuo 2 iki 5 ir 7 iki 9 v. vak. Ketvirt. nuo 10 v. ryto iki 5 v. vak. Penktad. nuo 10 val. ryto iki 5 v. v. iki 4 v. p. p. ir nuo 7—9 val. v. Šeštad. nuo 1 v.

● TELEVIZIJA ● RADIO ● ŠALDYTUVAI ● SKALBIAMOS MAŠINOS ● LYGINTUVAI (IRONERS) ● PLOKŠTELĖS (RECORDS) ● NAMŲ REIKMENYS

WEISS APPLIANCE
PILNAS TELEVIZIJOS IR RADIO APTARNAVIMAS
4057 South Archer Avenue
Tel. YArds 7-8666, Chicago 32, Ill.

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMAMS PRISTATOME VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITWINAS, Prez.
3039 So. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-1272
APKAINAVIMĄ IR PREKIŲ PRISTATYMĄ TEIKIAME NEMOKAMAI
RAŠTINĖ ATIDARYTA kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. vakaro

Platinkite "Draugą"

YOUR SAVINGS EARN 25% More AT DISTRICT SAVINGS Now

NEUŽILGO
Mūsų naujieji rūmai jau baigiami statyti... ir mes neužilgo galėsime persikraustyti... Iškilmingas įkurtuves manome laikyti apie Rugpiūčio mėnesį... Bet iki persikraustymo mes jus pilniausiai aptarnausime senosiose patalpose...
Naujuose rūmuose ar senojoj raštinėj— Geresnės vietos taupymui nėra!

District Savings and Loan Association
3236 South Halsted St.
Our Future Home

Jos. M. Mozeris, Secretary

Kelionės: lėktuvais, geležinkeliais, autobusais, laivais
SEGHETTI TRAVEL BUREAU, 2451 So. Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois. Telefonas YArds 7-3278 ir 7-3279
Parūpiname bilietus, viešbučius ir sutvarkome visus su kelione surištus dalykus. Turime lietuvių skyrių. Pildome afidevitus.

10 ATSAKYMŲ
KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE:

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga.
2. Dabar ji moka didesnį dividendą.
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga.
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,000,000.00.
5. Cash, Gov. Bonds ir G. I. paskolų turi daugiau $20,000,000.00.
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00.
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama.
8. Per 43 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą.
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas.
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000.00.

TURTAS— $30,000,000.00

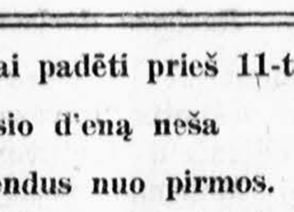

Pinigai padėti prieš 11-tą mėnesio dieną neša dividendus nuo pirmos.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, Kampas Sacramento Avenue
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas. ● Telefonas: VIrginia 7-1141

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Tel.: Ofiso HE.4-6699, rez. CL.4-0955
DR. ANTANAS ALEKNA
(ALEKNAVIČIUS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL.: 1—4 ir 6—9
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p.p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

Tel.: Ofiso VI.7-6583, rez.RE.7-7868
DR. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Road
VAL.: 1—3 popiet ir 7—8 v. vak. trečiad ir sekmad. ofisas uždarytas šeštad. tik nuo 1—3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66TH PLACE

Tel.: Ofiso HE.4-5849, rez.HE.4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
VAL.: trečiad. ir šeštad., pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7—9 vakare

Ofisas ir rezidencija—YArds 7-3526
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4038 So. Archer Ave.
(prie California Ave., šiauryt.kamp.)
Val.: pirmad., ketvirtad. ir penktad 6-8; antrad. 2-4 ir 6-8; šeštad. 1-6 Kasdien 12:30-1:30 tik susitarus.

Tel.: Ofiso WA. 8-3060, rez. CO.4-1187
DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL.: (išskyrus šeštad. ir sekmad.) Nuo 1 iki 4 v. p.p.; 7—9 v.v. Šeštad. priima tik pagal susitarimą
Rezid.: 10838 So. Wabash Ave.

Tel. ofiso VI. 7-0600, rez. VI. 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Ave.
Kampas Archer California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—9 p.p., Išskyrus sekmadienius.

Tel.: Ofiso YA.7-1166, rez.DA.6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-tos gatv.)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p.p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.
Rez. 3247 S. EMERALD AVE.

Of. GRovehill 6-4020, r. Hilltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
VAL: 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. Ofiso PR.6-3838, rez. RE.7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 2—4 p.p. ir 7:30 iki 9 vak. Trečiad. ir šešt. uždaryta

GRovehill 6-1595
DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 West Marquette Rd.

Ofiso ir buto tel. OL. 2-1381
Neatsiliepus telef. KEdzie 3-9000
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10—12. Be to, antrad. ir ketvirtad. 6:30—9 v.v. Šeštad. 10—2 ir 4—6. Butas 1832 So. 49th Ct.

Telefonas: REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN and SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL.: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vak. Trečiad. pagal sutartį.

Ofiso telef.: LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL.: Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak.: pirm., antr., ketvirt. 6-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus.

Tel.: Ofisa YA.7-5557, rez.RE-74966
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

DR. A. LIPSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Ray ir Elektrokardiogramos
Tel.: Ofiso LA 1-4316, rez. CR 7-8315
4206 W. 26th St.
Antrad. — Ketvirtad. ir Šeštad. Nuo 7 iki 9 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. Ofiso GR 6-5399 PR. 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd Street
(kampas 63 ir Artesian)
VAL: 2—4 p. p. ir nuo 6—8 v. vak. Treč. ir šešt. 2—4 p. p. Sekm. uždar.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell
Tel. PUllman 5-8277
VALANDOS: pagal susitarimą

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st St.
(prie California Ave.)
LIGONIUS PRIIMA: kasdien nuo 1 iki 4 ir nuo 7 iki 9 v.v. šeštad. nuo 2 iki 4 v. treč.—pagal susitarimą. Susitarimui skamb. GRo. 6-1321 jei neatsiliepia VIncennes 6-3900.

DR. A. NARBUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2216 W. 24th St.
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu
YArds 7-9778

Ofiso teleffonas VIrginia 7-1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
VAL.: kasdien nuo 2:00 iki 8:00 v. trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. Damen Ave. Chicago, Ill.
Šaukite — YA 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, šeštad.: 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

Tel.: Ofiso YA 7-5554, rez. MI 3-2880
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(antras augštas)
OFISO VAL.: Nuo 10 iki 12 v. ryto, nuo 2 iki 4 v. p.p.; nuo 7 iki 8:30 v.v. Sekmad. nuo 10 iki 12 v. dieną.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso Tel. REliance 5-4410
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 P. M. — 6-8 P. M.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL.: nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį
Tel.: Ofiso YA.7-4787, rez. PR.6-1930
Jei neatsiliepš viršminėti telefonai šaukite: MIdway 3-0001

Tel.: Ofiso HE.4-2123, rez.PR.6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p.p. ir 6—8 vak. šeštad. 2—4 p.p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
Buto — WAlbrook 5-6691
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val: 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel.: Ofiso PR.6-6446 rez.HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
VAL.: nuo 2 iki 4 p.p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

Tel. Ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artessian Ave.
VAL.: 11 v. r. iki 3 p.p.; 6—9 v.v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL.: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10—12; šeštad. 10—3 p.p.

Egzaminuoja Akis — Pritaiko Akinius
DR. J. J. SMETANA, JR.
OPTOMETRISTAS
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VAL.: pirmad. antrad. ketvirtad. penktad. 9:30—12; 1:30—8 v.v. trečiad uždaryta, šeštad. 9:30 iki 12; 1:30 iki 5 val. vak.
CAnal 6-0523. Platt Bldg.

Telefonas OLympic 2-4276
DR. P. ATKOČIUNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
VAL.: antr., ketv. 10-12, 2-6, 7-9 pp. penkt. 3—6, 7—9 p.p.
3147 S. Halsted St., Chicago
VAL.: pirm. treč., šešt. 3—8 p.p. penkt. 10—12 ryte

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

DR. A. P. STULGA
DANTISTAS
2723 West 71st. St.
Priėmimo laikas pagal susitarimą
Telefonas GRovehill 6-6785

DR. ANTHONY WILLIAMS
(VILIMAS)
DANTISTAS
6322 South Western Avenue
Priėmimo laikas pagal sutarimą telefonu.
Telefonas Grovehill 6-3642

.PLATINKITE "DRAUGĄ"! .

TAUTOS KULTŪROS SARGYBOJE

Dipl. inž. JONAS RUGYS, Chicago, Ill.

Vienas žymus paskutiniųjų laikų filosofas yra pasisakęs, kad kultūros kilmė yra kilni.

Kultūra susikuria amžiais ir jos pagrinde yra religija, pagarba praeičiai — istorijai ir tradicijoms. Kultūros dirbtinai sukurti negalima, panašiai kaip negalima sukurti senovės papročių arba sudaryti tikrų tradicijų. Papročiai, tradicijos, lai kui bėgant, susikuria savaime, keičiasi ar evoliucionuoja gyvenant gyviems tautų organizmams ir sudaro būtinus elementus tautinės kultūros. Tautos tradicijos, papročiai, išplaukdami iš jos charakterio, suteikia tautinei kultūrai jos individualumo bruožus, pasireiškiančius įvairiose kultūros srityse ir kūriniuose.

Tradicijos ir tautinės kultūros progresas

Pagarba praeičiai, tradicijoms, prisirišimas prie savų papročių visai nekliudo tautinei kultūrai evoliucionuoti ir progresuoti. Ryškų to pavyzdį matome japonų kultūroje, tokioje tautinėje ir tokioje savitoje. Ji išsilaikė iki šių laikų, nežiūrint susipažinimo su europietiška ir Amerikos civilizacija bei technikos pažanga ir aktyviu bei lygiagrečiu dalyvavimu civilizacijos pažangoje, su kitom civilizuoto pasaulio didžiojom tautom. Jų kultūra išliko gyva laike didelių karo ir okupacijos sukrėtimų. Labai simptomatišku yra, kaip neseniai laikraščiai pranešė, spontaniškas japonų grįžimas, okupacijai pasibaigus, prie savų senų papročių ir tradicijų. Japonės vėl pradeda nešioti savo gražius tautinius rūbus. Japonai vėl pradeda švęsti savo didžiųjų mikadų gimimo dienas, viešai garbinti savo nacionališkai-religinį simbolį — Fujiyama kalną ir pan.

Britų ir prancūzų pavyzdys

Prisirišimas prie savų tradicijų ir papročių, prisilaikymas jų, taikantis naujom gyvenimo sąlygom yra vienas iš pažymių tautinės kultūros gyvumo ir taip pat vienas iš pažymių kiekvienos tautos žmogaus tikro kultūringumo. Žmogus, kuris lengvai atsisako ryšių su savo tautinėm tradicijom ir papročiais, negerbia savo tautos istorijos, taip pat lengvai gali atsisakyti ir nuo kitų dvasinių bei moralinių vertybių. Juk net bolševikai yra supratę, kad negali būti kultūros be tautinio elemento ir skelbia, kad kultūra turi būti tautinė savo forma, o socialistinė iš esmės. Tuo pirmuoju tvirtinimu jie stengiasi pateisinti antrojo tvirtinimo propagandinę nesąmonę. Pažiūrėkime tik, kaip tokia kultūringa tauta, kaip anglai, laikosi savo tradicijų ir papročių. Kiek toks prisirišimas prie savos kultūros daro Angliją vieninga, duoda jai ištvermės ir jėgos sunkiuose jos istorijos laikotarpiuose.

Jei pažvelgsime į Prancūziją, tai jos vidujinis chaosas ar nesiriša su jos kultūros nykimu, daugelio, net prancūzų, nagrinėjamu ar spėliojamu? Ar ne kalti tam visokie internacionaliniai ar svetimi vėjai, pasku tiniais laikais pūtę Prancūzijoje ir kuriems daugelis prancūzų stebėtinai lengvai pasiduoda? Ar ne stipriausios ir atspariausios Prancūzijoje yra tokios provincijos kaip Bretanija, ar Elzasas, kuriose tautinės tradicijos, — seni papročiai ir religinis jausmas yra išlikę gyvi?

Man atrodo, kad išlaikymas religinių jausmų, sudarančių tautos sielos gyvenimo pagrindą, pagarbą ir kultas savos praeities — istorijos, pamylimas savo tautinių tradicijų ir papročių yra tai požymys tautos kultūringumo ir tautinės kultūros gyvumo.

Pavojai tautinėm kultūrom

Eilė paskutiniųjų dešimtmečių atnešė daug pavojų tautinėm kultūrom, ypač mažesnių tautų. Visokie internacionaliniai judėjimai, rasinės teorijos sužlugdė ar žlugdo rusų, kiniečių kultūras, smaugia lenkų, čekų tautines kultūras. Visiems yra žinoma, kokios baisios sąlygos yra kultūriniam gyvenimui Lietuvoje. Ir laisvame pasaulyje pasireiškia tam tikruose kraštuose tautinės kultūros smukimas, kultūrų niveliacija.

Mūsų pareiga

Mūsų tautinės kultūros lobynas yra didelis ir mes galime juo didžiuotis. Mes turime sasių kalbų. Mes turime savo turtingą ir vertingą folklorą. Mes turime savo tautinį gyvenimą, persisunkusį Katalikų Bažnyčios įtaka, ta pačia įtaka, kuri sukūrė visą Vakarų Europos kultūrą, kaip tą gražiai išdėstė žymus rusų filosofas Berdiajevas. Mes turime didingą ir gražią istorinę praeitį. Mes turime žymius asmenis, pasireiškusius ne tik mūsų tautos, bet ir tautų gyvenime. Mes turime senus papročius ir tradicijas, kuriuose atsispindi mūsų tautos gražūs bruožai: ryžtumas, patvarumas, švelnumas, atjautimas, svetingumas.

Mes turime kuo atsispirti visokiems svetimiems ar internacionaliniams vėjams, kurie visą laiką sudaro pavojų ir mums visiems, ir kiekvienam paskirai. Tas mūsų tautinės kultūros turtų vertes mes turime ne tik nuolatos jausti, bet ir suprasti ir sąmoningai vertinti, o laiko eigoje ir sąlygų kitėjime savo tautines tradicijas ir papročius saugoti ir išlaikyti, ginant juos nuo viso kas svetima tautinei dvasiai ir garbei.

Dabartiniais laikais, kuomet mūsų Tėvynė yra žiaurioje okupacijoje ir mūsų tautinė kultūra joje tokioje priespaudoje ir mirtiname pavojuje, o mūsų tautiečiai už jos ribų taip išblaškyti ir atitrūkę nuo savų kultūrinių įtakų ir gyvenimo, mūsų tautinės tradicijos, mūsų papročiai, visa mūsų tautinė kultūra turėtų būti labiau įsąmoninama, pabrėžiant jos grožį, savitumą ir lygiagretiškumą su kitom tautinėm kultūrom. Neužtenka melodramatinių deklamacijų apie tėvynės meilę. Reikia, kad kiekvienas mūsų aiškiai suprastų ir žinotų, kad mes, būdami ir palikdami lietuviais, nesame nieku žemesni už kitų tautų žmones. Mes turime mokėti parodyti kitataučiams, kad mes turime savo tautines tradicijas, savo tautinę kultūrą, savitą, gražią ir lygiavertę kitų tautinių kultūrų šeimoje. Jeigu mes patys sąmoningiau ir pilnai suprasdami, prisilaikysime savo tautinių tradicijų ir papročių, tai tuo kultūringesniais ir geresniais savo krašto ambasadoriais būsime gyvendami užsienyje, tuo labiau iškelsime lietuvio vardą ir pritrauksime atgal tuos, kurie susvyravo ar jau atitrūko nuo tautinės kultūros.

Dievas žmogų leido džiaugtis ir žaisti, o žmogus tik pats vis galvoja, kaip čia sau skausmo daugiau pasidaryti.

— *J. Lankus*

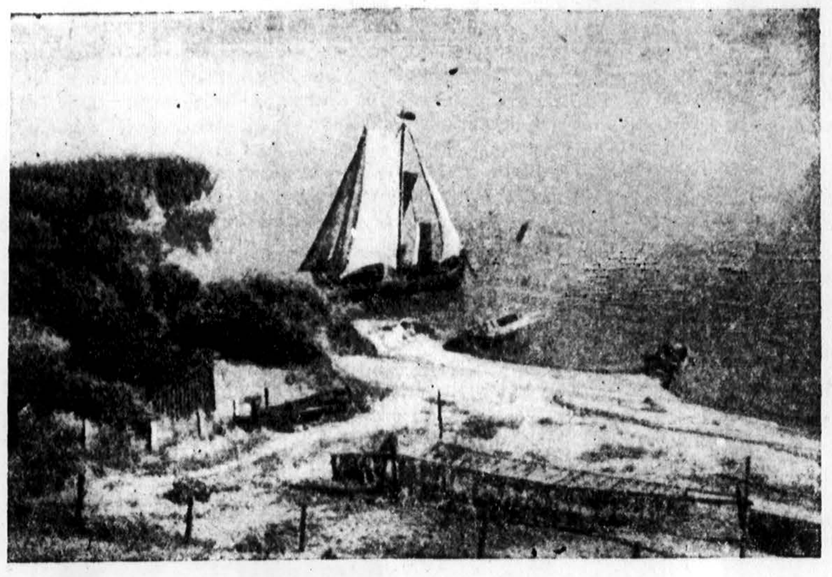

Kuršių Marėse laisvės laikais

NAKTIS BE MĖNULIO...

JERONIMAS IGNATONIS, Chicago, Ill.

Labai dažnai radijo bangomis Čikagoje reprezentuojama lietuviškai įdainuota lengvoji muzika klausytojams patenkinti ir pasirodyti prieš kitus, kad ir mes šį tą turime. Daugelis iš naujųjų ateivių mielai pasiklauso ir, pagautas tolimos praeities prisiminimų, paima iš radijo priimtuvo balsą, visiškai tiksliai ir melodingai užbaigia: "...kaip širdis be meilės" ir t. t. Atseit, toji muzika daug kartų girdėta ir pasisavinta. O kai kur sueigoje iškyla lietuviškos dainos reprezentavimo reikalas, mikt, mikt ir išsisklaido, arba geriausiu atveju užplėšia "Šėriau žirgelį", lyg šioji liaudies daina būtų vienintelė mūsų tautos kūrybos išreiškėja. Ir tai dar gerai, jei bent vieną posmą užbaigia nesuklydę. Vadinas, lengvoji muzika iš daugelio širdžių išstūmė mūsų liaudies dainas, tikrąjį mūsų tautos turtą. Šių reiškinių sugretinimas ir sudaro visą eilę problemų, nuo kurių sprendimo ir priklauso mūsų tautinės kultūros egzistencija išeivijoje.

PRAEITIES PATIRTIS IR ATEITIES RŪPESTIS

Čia nenorima paneigti lengvosios muzikos iš viso kaip tokios ir reikšti pasipiktinimą lietuviškųjų radijo pusvalandžių vadovybei dėl jos. Gerai, kad dar ir tai turime. Nenorima pasišaipyti iš tų, kurie mielai niūnioja visą eilę ir kitų lengvosios muzikos pavyzdžių, bet nemoka liaudies dainų, nes mums gerai žinoma, kad ir laisvoje Lietuvoje lengvoji muzika smarkiu tempu skverbėsi į viešąjį gyvenimą, išguidama liaudies dainas. Nenorima taip pat pasityčioti ir iš tų, kurie iš viso mieliau klausosi, bet nedainuoja, pasiteisindami neturį dainos menui pašaukimo bei balso. Yra ir tokių. Taip pat nenorima lasinėtis praeities užkulisuose, kodėl ir laisvoje Lietuvoje atsirasdavo lėšų lengvajai muzikai įdainuoti į plokšteles, o meniškai pajėgių chorų lietuviškojo repertuaro net ir Švietimo ministerija neįstengė pagaminti plokštelių, nes buvo manyta, kad chorai amžinai dainuos. Kol chorai buvo, buvo ir jų koncertai. Mes klausėmės, gėrėjomės, ir džiaugėmės, ir galvojome taip pat, kad jie niekuomet nenutils.

Bet viskas įvyko kitaip, negu tikėjomės ir visiškai netikėtai atsidūrėme išeivijoje tuščiomis rankomis. Bet čia ne tas rūpi. Čia rūpi iškelti klausimą, kas išmokys mūsų vaikus lietuviškųjų dainų? Mokykla? Lietuviškieji radijo pusvalandžiai? Esamų chorų koncertai? Ar šeima, kuri mažiausia dainuoja, arba tik su "Naktis be mėnulio" bagažu?!

KUR MŪSŲ VILTYS?

Visos čia suminėtos institucijos lietuviškam jaunuomenės auklėjimui, be abejo, yra pačios svarbiausios, bet jų veikimas dabartinėse sąlygose per silpnas ir neefektingas. Reikia dar turėti šalia jų ir pagalbines priemones, kad bent kiek atsvertų tą didįjį nutautėjimo spaudimą. Prisiminus, kad ir Lietuvoje lengvoji muzika labiausia skverbėsi plokštelėmis, kurios buvo grojamos radiofonuose ir dažno lietuvio — eilinio inteligento namuose, prie tų priemonių reikėtų ir dabar apsistoti. Lietuviškųjų dainų plokštelės būtų viena iš geriausiųjų priemonių išeivijoje vaikus mokyti lietuviškai dainuoti ir pačią lietuvišką dainą pamilti. Daina, kaip ir kitos meno šakos, geriausia išreiškia tautinę kultūrą. Tokiu būdu, be lietuviškos dainos ir geriausioje lietuviškoje aplinkumoje išaugęs išeivijoje jaunuolis bus lietuvis pilna ta žodžio prasme "Naktis be mėnulio". Jis bus tik išore lietuvis, bet savo vidinės kultūros turiniu mūsų tautai svetimas.

PLOKŠTELIŲ REIKALAI

Kai pasižvalgai lietuviškos muzikos plokštelių ir jų prisiklausai lietuviškųjų radijo pusvalandžių metu, nyku ir liūdna pasidaro. Atrodo, kad mes iš tikrųjų nieko ir neturime, išskyrus keletą, kurios jau tiek nusidėvėjusios, jog geriau jų neklausytum. Dauguma įdainuotų liaudies dainų primityvumu dvelkia ir nenoromis klausytoją stumia pasižvalgyti muzikos svetimame darže. Taigi, turimoji muzikinė medžiaga nepatraukli ir neprasklei džia tikrojo tautos kūrybos lobyno. Tokiomis priemonėmis mes savo vaikų, ypač paauglių, nesužavėsime ir jiems neįdiegsime savo tautos menui meilės. O be jos jų lietuviškumas bus tik pagal reikalą.

Norint atsverti svetimojo daržo meną, svarbu, kad mūsų dainos būtų įdainuojamos tokių vienetų, kurie pajėgus reprezentuoti lietuviškąją dainą, bet ne pripuolami mėgėjai. "Čiurlionio", "Dainavos" ansamblių, vyrų choro ir visos eilės kitų muzikinių vienetų ir atskirų dainininkų lietuviškasis repertuaras jau būtų nemaža užtvara, sulaikanti veržimąsi į svetimą daržą. Tačiau, ir čia taip, kaip anais metais Lietuvoje, niekas rimtai nesirūpina jų repertuaro įdainavimu į plokšteles. Pakalbama, parašoma — tuo ir baigiasi. O šių vienetų repertuaras turėtų būti kiekvieno lietuvio šeimoje. Tai būtų didelė tėvams parama atliekant savo uždavinį tautai.

PLOKŠTELIŲ PRENUMERATOS

Bet čia susiduriama su lėšų klausimu. Ar nevertėtų ansambliams ir kitokiems muzikiniams vienetams paskelbti plokštelių prenumeratas. Nejaugi neatsirastų užsiprenumeruojančių! Pagaliau daromi visokie spaudos platinimo vajai, kodėl negalėtų būti plokštelių prenumeratos vajaus? Čia irgi svarbus ir neatidėliotinas reikalas. Ši galimybė dar neišmėginta, o reikėtų ją pamėgint panaudoti. Vis susidarytų vienai kitai plokštelei lėšų. Jau ir tai būtų laimėta. Bet yra dar ir kita galimybė.

VERSLININKŲ TALKA

Mes kiekvieną vakarą klausydami lietuviškųjų radijo pusvalandžių girdime įvairių firmų pirkinių bei įvairių patarnavimų pasiūlymų. Kai kada užkviečia ir su muzika. Mes einame, perkame ir padarome vieniems ir kitiems gerą "biznį", bet mums pirkėjams jie tik naujų pirkinių pasiūlymu atsilygina. Ar nebūtų dar geresnis "biznis", ir pirkėjams atsilyginimas, jei tos firmos sutiktų finansuoti pagaminimą plokštelių, nors vienos dainos per metus? Eitume noriau pas juos pirkti, nes jaustume, kad dalis mūsų permokamų pinigų už pirkinius nueis geram tikslui ir tikrai lietuviškajam reikalui. Tuomet ir lietuviškųjų radijo pusvalandžių prasmė būtų svarbesnė mūsų tautos istorijos akivaizdoje.

Čia keliamas klausimas yra svarbus ir neatidėliotinas. Kol dar nenutilo ansambliai ir įvairūs kiti chorų vienetai, galima jų repertuarus užfiksuoti ir padaryti pastoviais tautinės sąmonės ugdytojais šeimoje. O kai ir jie nutils — tai ir pasiliksime tik su "Naktis be mėnulio" ir mes patys tokiais patapsime.

GRAND OPENING

5 tube table model radio
(Stewart Warner)
Free with every purchase of Television or Refrigerator
Also
90 day Service Contract
Free Free Free

VIDEO CHICAGO CO.
(Select Service)
1518 W. Fullerton
WEllington 5-5747
Owner THOMAS KRUSS

DĖMESIO atostogininkai! Rezervuokite vietas anksti už mūsų žemas kainas. **Coles Resort** — geras žuvavimas. Moderniški kamb. ir nameliai ant Channel Lake, 50 mylių nuo Chicagos. Busas atveža prie pat durų. Rašykite arba šaukite: Antioch 34, Mrs. Harry Cole Antioch, Illinois.

DĖMESIO, savininkai! Dėl visokių cementinių darbų šaukite mus šiandien dėl apskaičiavimų; specializuojamės į įvažiavimus, garažų grindis, cementinius rūsius ir t. t. Šaukite: Gary 4-3873. Mes skubiai jus aptarnausime už žemas kainas. Sanders Ready Mixed Concrete.

DĖMESIO, VAIRUOTOJAI
"BODY" IR "FENDER" DARBAS
Dažymas, radiatoriaus pataisymas
LINDEMANN BODY SHOP
Žemiausios kainos
Lloyd Lindemann
812 Tenth St., Waukegan
ONT. 5604

DĖMESIO atostogininkai! Atdara nuo birželio iki lapkričio! Ahlenius cabins — arti Bass Lake, Ind.; apstatyti; bėgantis vanduo; viduje toiletai; $27.50 sav. Šaukite: Monterey 2872, Winnemac, Ind. arba rašykite Box 383-A Knox, Ind. dėl rezervacijų.

DĖMESIO, atostogininkai! Dabar rezervuokite vietas! Paw Paw Lake, 100 mylių nuo Chicagos. Moderniški nameliai prieš pat ežerą. Saugu maudytis. Visoki sportai, krautuvės, bažnyčios ten pat. Šaukite 3831 arba rašykite: Tuka Resort, Box 575, Watervliet, Mich.

DĖMESIO SAVININKAI!
Šaukite mus apskaičiavimams
L & L CONSTRUCTION
Visokiems cemantiniams darbams
Garažų grindys, rūsiai, įvažiavimai, šaligatviai. Prieinamos kainos.
LES HLATOVICH
Blue Island 4048

DĖMESIO SAVININKAI!
Apšildymo aptarnavimas, aliejiniai pečiai, gaziniai, stokeriai, katilai.
Nemokami apskaičiavimai
FULLER HEATING SERVICE
10401 Corliss Avenue
WAterfall 8-5009

VESTUVINĖS NUOTRAUKOS —
Aukštos Rūšies Fotografijos
MŪSŲ SPECIALYBĖ
Precin Photo Studio, Inc.
Edvardas J. Ulis, sav.
4068 Archer Ave.
Tel. VIrginia 7-2481

DAUGIAU UŽ JŪSŲ TAUPOMUS PINIGUS!

3% **Mūsų bendras pelnas mokamas du kartu — July ir January mėnesiuose.**

Dividend prasideda nuo July 1-mos už pinigus padėtus iki July 10-tos.

Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Brighton Savings & Loan Assn.
4071 Archer Avenue, West of California Avenue
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
PIRMAD., ANTRAD., PENKTAD. IR ŠEŠTAD. 9:00 ryte iki 4:30 p.p.
TREČIAD., 9:00 ryte iki 12:00 val. dieną.
KETVIRTAD. 9:00 ryte iki 8:00 val. vakare.

TELEVIZIJOS BEI RADIO PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DAINA TELEVISION COMPANY
qualified engineers' service
3120 S. Halsted Street - DAnube 6-6887

VISKO UŽTEKTINAI — TUOJAUS PRISTATOM!
Baldus, šaldytuvus, pečius, skalbiamas mašinas, lovas, matracus, kilimus, radio, televizijos setus, vaikučiams baldus.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai. Turime didelį pasirinkimą

Mes Pagaminame Baldus ir Pagal Jūsų Užsakymą.
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.
Lietuvių Krautuvė
2310 W. ROOSEVELT RD., Tel. SE 3-4711
Atidara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais iki 9:30
Sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 4:30 po pietų

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

* Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
* Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas, ir krizes, ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.
* Augštus dividendus išmokėjo visada be perstojimo.
* Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Nelaikykite — pradėkite taupyti šiandien!

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidaroma.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
SAVINGS INSURED UP TO $10000
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Filmų pasaulyje

A. LANDSBERGIS, Brooklyn, N. Y.

Dar 1951 m. japonų filmas buvo visiškai nežinomas Vakarų pasauliui. Pernai vienas jų buvo įtrauktas Venecijos tarptautinio festivalio programon. Jis laimėjo pirmąją vietą ir apsuko galvas europiečiams ir amerikiečiams. To filmo vardas "Rasho-mon" ("Miške").

JAPONŲ FILMAS

Filmas prasideda prieš 1200 metu, lietui krintant ant apgriuvusios šventyklos. Viduje budistų kunigas ir medkirtys kalba apie visuotiną žmonių sugedimą ir prisimena bylą, kurioje jie liūdijo.

Vyriškio lavonas buvo rastas miške. Po kelių valandų sugautas žinomas banditas prisipažino nužudęs jį. Jis sutikęs vyrišką su jo žmona keliaujant mišku ir ji patikusi jam. Tada jis nuviliojęs tąjį tankumynan, surišęs jį ir nuskriaudęs jo žmoną. Vėliau jis nudūręs jos vyrą dvikovoj, o ji dingusi.

Jam baigus, atsiranda žmona. Pasak jos, ją nuskriaudęs banditas pabėgęs, ir ji palikusi viena su surištu vyru. Vietoj užuojautos, ji išskaičiusi jo veide šaltą panieką ir, nepakeldama to, bealpdama, nudūrusi jį.

Ten pat, per mediumą, iššaukiama vyro dvasia. Gūdžiu balsu jis pasakoja, kaip jis turėjęs bejėgiai stebėti banditą peršantis jo žmonai ir ją sutinkant. Bet to jai neužtekę. Ji prašiusi banditą nužudyt jį, nes ji negalinti gyvent, kol jie abu gyvi. Jos žiaurumu pasibjaurėjęs banditas nuvijęs ją ir išlaisvinęs jį. Jis, likęs vienas, nusižudęs.

Negana to, medkirtys prisipažįsta nesakęs policijai tiesos. Jis matęs visus įvykius ir, pasak jo, visi trys melavę. Nuskriaudęs ją, banditas maldavęs jos pabėgti su juo. Ji nesutikusi ir išvadavusi savo vyrą. Bet tasai atsisakęs kovot už ją ir paniekinančiai atstūmęs ją, pasiūlydamas jai nusižudyti. Tada ji išjuokusi juos ir sukiršinusi vieną prieš kitą. Bailioj dvikovoj banditas nužudęs jos vyrą.

Lietui rimstant, jie išgirsta kūdikio verksmą. Tai pamestinukas, kurį medkirtys pasiima, nors jis jau turi šešis vaikus. Kunigas vėl atgauna tikėjimą žmonėmis.

AUTORIUS

Ši istorija yra vietinio kolorito ir europietiško reliatyvizmo mišinys. Viena įvykių seka galėjo būti parašyta ponios Murasaki, bet keturių įvairavimų supynimas primena Pirandello. (Panašiai ir muzika, nors orientališko atspalvio, atšaukia Ravelio "Bolero"). Brutaliai, be vakarietiškose filmose įprasto cukrinio apdangalo, čia parodomi nuogi žiaurumo, geidulio, menkystos veidai; naujais įvairavimais sugriaunami prieš tai ištarti tvirtinimai, paliekant mus nežinant tiesos, tartum, tariant, kad tiesos iš viso negalima pažinti. To slegiančio įspūdžio nesušvelnina ir šiek tiek dirbtinai prikergta pabaiga. Šis komentaras apie tiesos slidumą ir žmogaus žemumą pilietinio karo nuniokotoj Japonijoj yra ypatingo visuotinumo — pakeitus drabužius, tai galėtų būti 30 metų karo ar šiandienos aplinka.

Mažiau pajėgaus režisoriaus rankose čia nebūtų išvengta nuobodumo: pasikartojanti tema, keli veikėjai ir tik dvi pagrindinės scenos — šventykla ir miškas. Bet "Rasho-mon" kūrėjo jautri kamera filminėmis priemonėmis pavertė nejudantį mišką išraiškingu šviesos ir šešėlių audiniu. Saulė pro medžių viršūnes, mirgantys krūmai, šakos, kurias praskleidus pasirodo sustingusios rankos, yra veiklūs dramos dalyviai. Gamtos vaizduose juntama japonų dailininkų subtilumo paveldėjimas.

JAPONIJOJ TETURĖJO VIDUTINĮ PASISEKIMĄ

Lyginant su mums įprasta santūria filmine vaidyba, "Rasho-mon" aktoriai kaikam gali priminti nebylių filmų perdėtus judesius. Tačiau režisoriaus čia esama ištikimai tikroviško: taip Japonijoj kautasi dvikovose prieš 1200 metų, ir kasdieniai judesiai ten daugiau stilizuoti. Be to, jų platesnė vaidyba pilnai derinasi su įvykių elektringumu.

Trys svarbieji vaidmenys yra tikra pjūtis geram aktoriui. Kiekviename jų atvaizduojami keturi skirtingi asmenys: tas pat veidas turi vaizduot narsuolį ir bailį, pažeminimą ir panieką. Pirmojoje dvikovoje jie kaunasi kaip išdidūs samurajai, antrojoje jie šniokščia ir kreta iš baimės. Visi trys, ypač moteris, išpildo savo uždavinius retu įvairumu ir intensyvumu.

Perspėti tiems, kurie tikisi meninio antplūdžio iš Japonijos, reikia pastebėti, kad "Rashomon" visai nėra būdinga japonų filmų pramonei ir ten teturėjo vidutinį pasisekimą. Šių metų Cannes fastivaly du japonus atstovaują filmai taip pat neprilygo "Rasho-mon". Vienas jų, "Bangos", buvo ilga, sentimentali istorija apie nelaimingą mokytojo meilę. Kitas, "Genji pasaka", labai dailus akiai, bet per lėtas ir perkrautas tik japonams tesuprantamomis užuominomis.

UPĖ

"Rytai yra Rytai, Vakarai yra Vakarai; ir jie niekad nesusitinka", kadais ištarė R. Kipling. Filme "The River" šiedu pasauliai taip pat gyvena atskirą gyvenimą ir paliečia vienas kitą prabėgomis, kaip alkūnėmis rytietiškame bazare. Tik vienas šešerių metų berniukas ten gyvena noru pažvelgti į Indijos veidą iš arti — kobros pavidale — ir jis miršta jos įgeltas. Stoka įžvelgimo giliau Indijos paviršiaus ir nesugebėjimas išspręsti konflikto pusiau vakarietiško kraujo indės asmeny yra svarbiausi šio filmo trūkumai.

Pripažinus juos, filmo galima žiūrėti su malonumu. Trijų labai jaunų merginų pirmosios meilės pabudimas pasakojamas režisoriaus Jean Renoir su švelniu ritmiškumu ir poetiniu kameros panaudojimu. Pasak vyriausios veikėjos, ši istorija vienoda visur, bet kiekvienam krašte ji būtų kitokios spalvos. Čia upė teka pro šventyklų laiptus, sustingusius maldininkus, priimdama atitarnavusius stabus, nešdama juodus laivus Meilė ateina, ir ašaros. Mirtis ir gimimas. Upė teka tolyn, nešdama visako užmarštį.

Kažin ar kuris kelionių filmas (travelogue) taip įspūdingai pertiekė indiškąsias šventes, apeigas, šokius. Bet pakrantėje medituojančio indo veidas liko toks pat nepermatomas ir jaunosios indės-europietės pergyvenimas tešvystelėjo paviršiumi, kaip bengališka ugnis dangumi.

NUMYLĖTASAI KRAŠTAS

Dr. Malano rasinės ir tautinės "išrinktųjų" partijos išsišokimai suteikia ypatingo aktualumo filmui "Cry, beloved country". Sėkmingas to paties vardo romanas sudomino britų filmų gamintojus, kurie nuvežė savo kameras Pietų Afrikon perkelti knygą ekranan. Jie vaizdžiai pertiekė sodrias Natalio kalvas ir dvokiančius Johannesburgo negrų kvartalus, bet taip sulėtino ir suniūrino filmos veiksmą, kad ir kilniausi rasinio broliškumo tikslai negavo atitinkamos meninės išraiškos.

SMĖLYNŲ DUKTĖ

Kitas nepavykęs dviejų kontinentų gaminys yra "Smėlynų duktė", pagaminta bendromis prancūzų ir marokiečių pastangomis. Ir čia tikrovė yra įdomi, išmislas — nuobodus. Filmo teksto autorių Cocteau nuolat persekiojanti Tristano ir Izoldos legenda mėginta paverst arabų pasaka; įklimpsta smėlynuose ir baigiasi neišvengiama didvyrių mirtimi. Ispūdingiausia filme Saharos bangos ir fotogeniški kupranugariai. Cocteau, matyt, rašė tekstą miegodamas. Pavyzdžiui: kamerai minutėm slenkant negyvais smėlynais, vienodas pranešėjo balsas nuolat kartoja — smėlis... smėlis...smėlis...

Jeigu aš ko neapkenčiu, aš atimu kaiką nuo savęs; jeigu aš myliu, aš praturtėju tuo, ką myliu.

— *Schiller*

DĖMESIO, ŠEIMININKĖS!
Puikūs pirkiniai ant vartotų, bet gerų
● ŠALDYTUVŲ $35 ir aukš.
● SKALBIMO MAŠINŲ
● GAZINIŲ PLYTŲ
Taip pat pataisome šaldytuvus.
FIX IT SHOP
1830 S. Racine TAylor 9-7937
Atdara vakarais iki 7 val.

DĖMESIO SENESNIO AMŽIAUS MOTERYS!
Gražus privatiškas namas; puikus maistas; privatiškas kamb.; prieinama kaina pagal savaitę arba mėnesį; arti susisiekimo.
GReenleaf 5-8052

DĖMESIO, atostogininkai! Padarykite rezervacijas dabar vasarai. 2 į kamb. $35.00 sav.; žemos kainos vaikams. Gražūs kamb., visoki sportai. Bob O'Link Manor; įskaitant laivelį. Rašykite dėl smulkmenų, Bob O' Link, Post Lake, Elcho, Wis.

GEO. C. WOLFF COAL CO.
KŪRENAMAS ALIEJUS
ANGLYS ir "COKE"
Nuo dulkių apsaugotos
Namams — garams ir stokeriui anglys
Woco-Oil - Geriausias - kūrenamas aliejus
4995 N. ELSTON AVENUE
AVenue 3-6400 Įsteigta 1922

Medinis namas

Medinis gyvenamas namas artimoje ateityje turės būti iš pagrindų perkonstruktuotas ir per planuotas. Medžio statybos specialistų nuomone, dabartinėse medinių gyv. namų konstrukcijose apie 40% yra suvartojama per daug miško medžiagos, nei yra reikalinga. Ypač svorį nešančios konstruktyvinės vidaus pertvaros yra didelis medžiagos eikvotojas, perdidelis skaičius vidaus pertvarų, neekonomiška konstrukcija — vis tai priežastys, kurios verčia ieškoti naujų konstrukcijos ir planavimo būdų patobulinti ir atpiginti medinį gyvenamą namą. Kokių rezultatų šie tyrinėjimai atneš, šiandien dar sunku pasakyti, tačiau aišku, kad keičiant konstrukcijos principus, turės pasikeisti tiek gyvenamo namo išvaizda tiek jo išplanavimas. Kita didelė problema — tai serijinio ar tipinio gyvenamo namo masinė gamyba. Jau eilė metų, kaip statybos pramonė daro įvairius bandymus pagaminti masinės gamybos gyvenamą namą, tačiau iki šiol patenkinamo sprendimo nėra. Pagrindinė idėja yra ta, kad pilietis gyvenamą namą galėtų užsakyti telefonu, kaip tai daro norėdamas nusipirkti baldus ar virtuvės įrengimą, tuo tarpu šiandien, kad ir labiausiai standartizuotam gyv. namui pastatyti reikalinga, palyginti daug, mašinerijos, darbo jėgos, statybininkų kadro ir laiko. Tipinis namas be to yra dar „nelankstus" t. y. tinka tik vienam planui, tuo tarpu ,kaip skonis ir reikalavimai užsakytojo skiriasi.

Tarptautinis Kongresas Modernios Arcsitektūros (CIAM). Aštuntas Tarptautinis Modernios Architektūros Kongresas atidaromas liepos 7 dieną Hodison, Hertfordshire, prie Londono.

Statybinių medžiagų kainos, kurios buvo gerokai pakilusios praeitą rudenį ir ankstyvą pavasarį, kovo ir balandžio mėn. stabilizavosi. Šiuo metu kainų kilimo reiškinių taip pat nesimato.

Kaip pasikeitė statybos kaina? Iš pridėtos statistikos matosi, kiek pabrango statyba 1951 m. palyginus su 1925 m. statybos išlaidomis. Kooficientų nustatymui priimta 1926 metų statybos kaina — 100. Šie kooficientai apima medžiagą ir darbą:

Gyvenami namai:

	1925	1930	1940	1949	1950	1951 saus. m.
New Yorkas	122	127	125	242	255	270
St. Louis	118	108	111	221	231	245
San Francisco	88	88	105	210	225	238
Vicšbučiai, įstaigos ir kiti vieši pastatai:						
New Yorkas	110	124	132	242	249	260
St. Louis	116	112	119	212	221	232
San Francisco	100	100	116	214	222	235
Prekybos ir Pramonės pastatai:						
New Yorkas	112	125	134	243	250	260
St. Louis	115	113	120	214	223	234
San Francisco	99	100	118	218	223	236

VILLA REST HOME
Gaus malonę ir rupestingą priežiurą seneliai; sveikstantieji arba lovoje ligoniai. Priimame vyrus ir moteris. Geras maistas; malonios apylinkės. Žema kaina mėn. arba savaitei. Rašykite arba šaukite:
304, GENOA, ILL.

ROUND AND SQUARE DANCING
Kiekvieną penktad. ir šeštad.
Western Music by
BLACKIE & HIS SWINGSTERS
OZARK TAP
1301 Washington St.
GARY, Ind.
Mr. and Mrs. Don L. Whitaker
Savininkai

REMKITE "DRAUGĄ"!

DĖMESIO ŠEIMININKĖS!
Kilimai — Kilimeliai — Baldai — Kornyzai — Matrasai
IŠVALOMI JŪSŲ PAČIŲ NAMUOSE
Jūsų geriausi dalykai išvalomi gražiai ir saugiai su automatiška apmušimo šampono mašina, vartojant naują, greitai džiūvantį mišinį...ir visokiems dalykams, valymo mašiną. Džiūvimo valandos paprastai tiktai 4. Kilimai ir kilimeliai išdžiūsta per 4 val. Nemokami apskaičiavimai. 35 m. valymo patyrimas.
Visi darbai garantuojami CHAS. D. CURRY 647 East 62nd Street
HYde Park 3-5781 KEnwood 6-7855 Mes ateiname į priemiesčius ir miestą

DĖMESIO SAVININKAI!
Gaukite mūsų kainas pirma
GUTTERS — DOWNSPOUTS
Dažymai ir taisymai
Stogų dengimas — Kaminų pataisymai
STRONG ROOFING CO.
Visuomet esame pasirengę dėl jūsų patarnavimo. Nemokami apskaičiavimai
Šaukite: YArds 7-0355
Nemokami apskaičiavimai

FIVE AND DIME LOUNGE
Jūsų pasilinksminimui ir pramogai
Šokiai penkt., šešt. ir sekm.
STEW GORDON & HIS ORCHESTRA
Wednesday night Jam Sessions
9:30 P. M. to 1:30 A. M.
Henry Riggs and His Orchestra
157th and Halsted St. Harvey, Illinois
Atvykite kartu su savo draugais

INSURANCE BONDS
Geriausia Apdraudimo Bendrovė - Apdraudos visų rūšų
GEORGE C. ROGGE AGENCY, Inc.
504 BROADWAY Gary National Bank Building
DON C. ROGGE WM. R. ROGGE
Šaukite: 6284 — Gary, Indiana

DĖMESIO! PAGALIAU!
NAUJAS IŠRADIMAS, AMERPOL TABLETĖS NUO SKAUSMŲ
RHEUMATIZMO bei ARTHRITO
Šie sensacingi nauji vaistai AMERPOL palengvins skausmus tuojau raudonuose ir sutinusiuose sąnariuose, kojų riešuose, keliuose, pirštuose ir pečiuose. Atleidžiu raumenų skausmus arthrite, rheumatizme ir suteikia ilgalaikį palengvinimą. AMERPOL tabletės, pagal ilgų klinikos ir laboratorijos bandymų įrodymus, yra visiškai saugios ir nepriprantamos. Gydytojai jas rekomenduoja. Tad nesvarbu kaip ilgai jūs esate kentėję, nusipirkite AMERPOL šiandien ir laukite malonaus palengvinimą teikiančio rytojaus. 100 tablečių už tiktai $3.50. Pirkite jas jūsų vaistinėje arba rašykite — AMERPOL, 957 N. Ashland Ave., Chicago 25, Ill.

Kiek Tik Norite

Naujų ir Senų
MILDA BUICK SALES
907 West 35th Street
LAfayette 3-2022

PERKRAUSTOME BALDUS VIETOJE IR IŠ TOLIAU

Taip pat parduodame ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ
STASYS FABIJONAS
2146 SO. HOYNE AVE.
Tel. VIrginia 7-7097

NUO UŽSISENĖJUSIŲ
Skaudančių Žaizdų
IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jis taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpsprėščių. Jis yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jis yra gera gyduolė nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jum pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse ir Milwaukee, arba atsiųskite money orderį į —

LEGULO, Department D
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.
MUlberry 5-3694

TUCK POINTING BIZNYJE
JOHNS CONRAD
Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikale prišjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GRovehill 6-4177.

LIETUVIŲ BENDROVĖS
PROGRESS
KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR
VAIKŲ BALDAI
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išsimokėjimai
Baldai padaromi
Pagal Užsakymą
PROGRESS
Furniture Company
3224 SO. HALSTED St.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL

Remkite "Draugą"

SIUVAMŲ MAŠINŲ KRAUTUVĖ
ARCHER SEWING CENTER
4170 SOUTH ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILL.
Tel. BISHOP 7-1045
parduoda, taiso bei keičia visų rūšių SIUVAMAS MAŠINAS ir RAŠOMĄSIAS MAŠINĖLES. Didelis pasirinkimas senų ir naujų. Paimam ir pristatom. Vykstame į provinciją iki 100 mylių už Chicagos demonstravimui. Geros išsimokėjimo sąlygos — tik 10% įmokant. Skambinkite BIshop 7-1045 arba atsilankykite asmeniškai.

Siūlema Dovana Dykai!
40th Anniversary
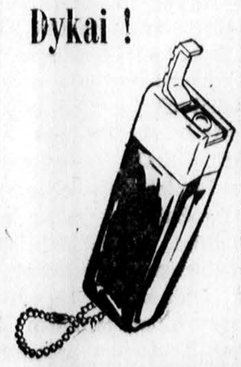
Šios yra mūsų 40-tos sukaktuvės ir mes norime, kad jūs turėtumėte šį žebtuvėlį su raštams graviūrėle kaipo prisiminimą. Ir jūs galite gauti jį visai nemokamai. Jūs tik turite atidaryti (asmeniškai arba per paštą) naują sąskaitą $40 arba daugiau, arba pridėti į sumą prie jūsų dabartinės sąskaitos pas Peoples Federal Savings šį liepos mėn., mūsų didįjį pelno mėn. Tai ir viskas — ir ši graži dovana bus jūsų. Nepamirškite, kad jūsų taupymas pradeda imti mūsų pelną kas pusė metų dividentą nuo liepos 1 d. Jei jūs atidarysite naują sąskaitą arba pridėsite prie jūsų dabartinės pas Peoples Federal Savings ant arba prieš
Liepos 10-tą d.
Peoples Federal
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1700 W. 21st. Street Chicago 8, Ill.
INSURED

Apžiūrėk ir Pirk Patikimoje Kaimyninėje
BALDŲ KRAUTUVĖJE
milžiniškas kiekis aukštos rūšies baldų, kilimų, Universal gaso krosnių — visa ko, kas reikalinga pilnai aprūpinti jūsų namus. Didelis pasirinkimas Mohawk kilimų kambario dydžio ir iškloti jūsų namus nuo sienos iki sienos. STAN TRANAS, žinomas čikagiečiams, kviečia atsilankyti ir pasirinkti, kas jums reikalinga. Lengvos išmokėjimo sąlygos.
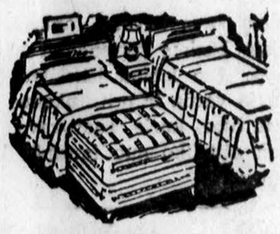
SOUTHWEST FURNITURE COMPANY
6200 South Western Ave., priešais Sear's krautuvę
Pirmad. ir Ketvirtad. atdara iki 9:30 val. vakaro

Jaunimo veržlumas ir užglušintos smegenys

DR. J. ADOMAVIČIUS, Chicago, Ill.

Cook apskrities ligoninė Chicagoje medicinos žmonių laikoma geriausia pasauly vieta jauniems gydytojams. Iš visos Amerikos ir kitų kraštų čia kasmet suplaukia šimtai rinktinių medicinos mokyklų auklėtinių, išlaiko konkursinius egzaminus ir dirba prityrusių profesorių priežiūroje už kišenpinigius, kaip mulai, keletą metų, kad praktikon išėję galėtų žmonėm sėkmingai padėti.

Lietuvos žydų pavyzdys

Tokioj tad vietoj prisistato tau gydytojai — Lietuvos žydų vaikai: — "Mano tėvas nuo Skaudvilės". — "Mano iš Vilniaus", kitų vėl iš Gardino, Kėdainių, Smalininkų, Vištyčio.., ir taip keliolika jų giriasi lietuviais esą; tuo tarpu amerikiečio lietuvio, sėkmingai į gydytojus besirengiančio, čia nė vieno nesutiksi. Čia ir yra šuo pakastas, kodėl žydai valdo ekonomiškai šį kraštą ir kitas žemes savose kišenėse turi — jie žino, kad išdirbtas kailis dešimties neišdirbtų vertas.

Jie pagarbūs savam gerui ir kitus priverčia juos gerbt. Per praėjusius jų N. Metus užšventė laboratorija, tiksliau, jos vedėjas, garsus biochemikas, Lietuvos žydas, keturių tūkstančių lovų ligoninėj net tris šiokiadienius, ir niekas nė mur-mur: visi respektuoja jų sugebėjimą pasisavinti visą vertingą iš svetimų. Iš mažens sistemingai mokslinimuisi rengti, jie nesunkiai išsispecializuoja ir augščiausias mediciniškas vietas užėmę prieauglį sėkmingai į geriausias vietas rekomenduoja, taip ir sukas jų malūnas jiems visokias gėrybes gamindamas.

Lyg raganų apžolėti

Mes gi, lietuviai perdėtai mažu pasitenkiname, nesimušdami į pirmuosius save žeminame.

Fabriko katile, bosų tramdomi, mes net neįžvelgiam, kad šiame krašte geriausias sąlygas mokymuisi turime; mokslo bei meno šventovės čia knibžda perkrautos jaunuolių.

Kvaila, ar kuri bala esi, kad savo vyrui universitete pinigus siunti. Tegu eina ir jis į fabriką pasimankštinti — architektas, mat, atsirado ant svetimo gero,—čiulba DP draugės lietuvei, dviejų kursų medicinos studentei, savo vyrą, architektūrą valstybiniam universitete studijuojantį, išlaikančiai ir vėliau pačiai studijas baigti planuojančiai.

Jūras mares perplaukę, mes, lyg raganų apžolėti, į save nepanašūs likom — nesimokslinam, ir tam visokių pasiteisinimų išgalvojam. Užmirštam mūsų močiutes — jos nepalyginamai sunkesnėse sąlygose mus mokė; neretai sau duonos kasnį nutraukdamos sūnų —dukterį į mokslus leido. Išdavas ir aklas mato: mokyti Amerikoje savo vienerių metų darbu pasiekė nemokytų per dešimtmetį užplūstą. Ir vietiniai neatsistebi: "Mes šaunias trobas įsigijom metų metais prakaituodami, o šitie, žiūrėk, tik atvykę mus lenkia"'. Už mūsų šį sugebėjimą mes esam dėkingi mūsų motinoms tėvynėje: — Dabar, savas motinas prisiminę, keleriopai geresnėse sąlygose gyvendami, pasiryžkim įvykdyti bent šimtadalį lietuvės motinos gimtam krašte atlikto.

Koktu darosi

Nutarę mokytis, turim uždury palikti pavydą — vieną baisiausių lietuviškų negalių. Koktu darosi girdint universite to oru kvėpavusius besipravardžiuojant spaudoje; ilgaliežuves pavadavę, jie už ir prieš įrodinėja, kiek ant galo adatos angelų galėtų baletą šokti, skaitytojus iš kantrybės varydami. Taip ir palieka mūsų degančios problemos pakankamai neišjudintos. — "Marš į darbą, vaikėze" — lietuviško tėvo komanda tokiems iš kairės ir dešinės geriausiai tiktų.

Piestu stojęs lietuviškas pavydas nesitenkina kaimynui apmaudą išliejęs — jis gokšija išgirdęs apie materialiai iškilusius bei bekylančius lietuvius.

— Tai ką Mrs. C., užsimanei savo dukterį į daktares išleisti. Ir juokdarė gi tu — koks ten iš mergos daktaras — siųsk verčiau ją sagų siūti, bent greičiau dolerinę kojinę užrauksi. Amerikai mokytų nereikia — užtenka jai raumenų, — sacha riniškas kaimyno pavydas grau dena tipišką amerikietę lietuvę, žinomą veikėją Ciceroje.

— Mano duktė ne merga — ji bus tokia pat gera daktarė, kaip ir visos kitos rūpestingų namų dukros, — atšauna nepėsčia motina ir nuskuba besirūpindama, kad jos duktė nekliudoma galėtų mediciną studijuoti.

Laikas slinko, rūpestingosios amerikietės lietuvės vaikai į daktarą, inžinierių bei valst. tarnautoją išaugo; jie automobiliais važinėja, mūro kaminyčiose gyvena, tėvus gerbia ir šilta ranka kitus šelpia. Pavydžių ir apsileidusių kaimynų, gi, vaikai gatvėj "išsiauklėję" subezdžionėjo, nuskaro, per anksti paseno, valdžios šelpiamais bedarbiais virtę, vos kojas bepavilko.

Mokslui išleisti pinigai su kaupu grįžta, svarbiausia—tinkamai gyventi parengtas žino kur juos išleisti.

Tu gėriesi opera, o aš kortuoju

Lietuvis žino, kad vaško iš pelenų neišsuksi, bet čia dauguma tai pamiršo, na ir turim: universitetai veltui dairosi lietuvio, mokyklos trokšte trokšta savo dvasią iškvėpiančio mokiniams auklėtojo, liesos seminarijos bei vienuolynai pašauktaisiais. Taip ir auga mūsų jaunimas maža progų turėdamas vertu pasekti, rimtoms studijoms pasiruošti, pavyzdingu piliečiu išaugti. Blizganti tuštybė, visus jaunuolio takus apglėbus, išmoko jį gėrėtis keistais judėsiais, rėžiančiais garsais bei nenatūraliu gyvenimu. — "Tu gėriesi opera, o aš kortuoju— koks čia skirtumas, svarbu, kad abu mudu esam patenkinti — prakošia tipiškas tokio prieauglio atstovas. Kitas jų bingo partijoj laiką žudydamas tariasi Dievą garbinąs, šiaip jau rinktinis iš būrio būdamas. Dar kitas vaikus į "lankas paleidęs" mano tinkamiausiu būdu šio krašto konstitucijai, taip laisvę proteguojančiai, pasitarnaująs. Toks tai išvirkščias gyvenimas visose kryžkelėse jaunimui prieš akis pastatomas ir, o Dangau, taip jaunimui "pasitarnauja" apylinkės pavyzdingieji.

Tuo tarpu šio krašto išmintingųjų puikus ir visais atžvilgiais sektinas gyvenimas retam lietuviui jaunuoliui žinomas. Dažnas lietuvis nė sapnuoti nesapnuoja apie tūkstančius šios šalies jaunimo stropiai, kietai, neatlaidžiai išmintingų tėvų ir pasiaukojančių auklėtojų auklėjamų; džiunglių manieros tokiems svetimos, bet už tai šimtmetinių tautų kultūros lobių skrynios jiems atviros, ir didžiuojasi jie puslaukinių bendraminčių "old fashioned" pravardžiuojami.

Užglušinto jaunimo smegenys

Mūsų, gi, atžalyną supanti aplinka yra vargana, jam akis badyte bado popieriniai blizgučiai, dažais ir kaukėmis dengti veidai bei gerbėjai. Taip ir praslenka mūsų atžalos pro geriausius straipsnius, žurnalus bei knygas; pro puikiausias bažnyčias, koncertus ir mokyklas; pro patyrusius auklėtojus, tikrus draugus... Užglušinto jaunimo smegenys tiek suprimitytėja, kad jis ima džiaugtis besipuošdamas šukėmis vietoj perlų; užuot natūralų maistą vartojęs, jis minta nuodais ir, be jokio atilsio, taip kiekvienam kvėpuojančiam būtino, nuolat smalinas, čiaumoja ir svaiginas bei išerzintiems nervams vis didesnio jaudinimo jieško ir, nespėjęs net apsisukti, čia pat suranda... Taip pertempta styga ir trūksta: iškreipto veido jaunimas užpildo tamsiagatvių bei smuklių kertes, jais pataisos namai perpildyti ir jų "žygdarbiais" kraš to laikraščių pirmieji puslapiai sklidini.

Šitaip vočiai pribrendus, kaip šaukštai po valgio, pasipila iš visų pašalių gerklininkai rėkti, girdi, nėra dorybę praktikuojančio, nesimato kalėdinėse vitrinose prakartėlių... Vargu tokie sumoja, kad armijos vadui girtaujant ir miegant bei jam bekelniui lėbaujant, kariai nė nejudės frontan. Tik žmoniškumui į šventnamius, į vadus bei vades grįžus, ta pačia akimirka jaunimas atsibus, jame Gėris ir Grožis sužaliuos, jis mokslo sluosna pasineš ir tik paskutinis nevykėlis nenorės būt jų eilėse.

Vasarinės kainos NUMUŠTOS!

Jūsų pasirinkimui puikiausios prekės, kurias galite gauti! Tiktai keletą kainų
VYRAMS
Kostiumai nuo $19.50
Kelnės nuo $3.95
Sportiški žaketai nuo $4.95
Sportiški ir išeiginiai marškiniai nuo $1.95
Skrybėlės nuo $4.95
MOTERIMS
Paltai — vilnoniai nuo $5.00
Kostiumai nuo $7.88
Suknelės nuo $3.88

Puikiausi vyrams reikmenys bei moterų apatiniai rūbai už žemų žemiausias kainas.

CHALLENGER CLOTHING CO.
6858 S. Ashland Ave.
Kampas 69th St. GRovehill 6-1831
Atdara pirm. ir ketv. vak. iki 9 v.v.

DĖMESIO, savininkai! Pirmiausiai gaukite mūsų kainas ant visų pertaisymų ir remonto darbų. Mes statome ir taisome beveik viską iš medžio, "block" arba cemento. Rekomendacijos gaunamos, einame visur, nei vienas darbas nėra permažas. Dewey Kirkham, šaukite — Downers Grove 3042.

Turintėji "Gas permits" šaukite Klomp's Sheet Metal and Furnace Works. Perremontavimai į gazu-apšildymą už žemiausias kainas. "Exhaust" venitliatoriai — "Canopy" darbai — Stoglangiai. Visokių firmų centrinės krosnys įtaisomos — "Gutters" ir "downspouts" — Dūmtraukiai — visokių rūšių sinkos. Metaliniai dėniai ar metaliniai stogai. Nemokami apskaičiavimai — Mieste ir priemiesčiuose. 367 E. 116th St. PUllman 5-6533

AMERICAN FUR SHOP
Geros kokybės kailiai už žemiausias kainas!
Apsiaustai — šalikai — kailiniai paltai padaromi pagal mėrą patyrusių, patikimų kailių siuvėjų.
Kailinių sandėlis — šaukit dabar
Telefonas BISHOP 7-5762
2406-08 So. Kedzie Ave.
Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.

Dėmesio, T. V. aparatų savininkai!
BERNIE'S TELEVISION SALES & SERVICE
& 1952 Admiral ir G. E's
13177 S. Western Avenue
"Pakalnėje"
BLUE ISLAND 5202
Bernardt (Bill) Witt

DĖMESIO, savininkai! Dėl užsikimšusių kanalizacijos vamzdžių, kanalų arba apsemtų rūsių. Pumps ir "backwater valves" įdedamos; "catch basins" išvalomi ir pataisomi. Dienos ir nakties aptarnavimas.
SPEEDWAY SEWER & DRAINAGE
BOulevard 8-4717

DĖMESIO SAVININKAI!
"Sheet Metal" Darbas
• Gutters • Downspouts • Skylights • "Canopy" darbas
Krosnys pataisomos ir išvalomos
Mes esame "bonded" ir apdrausti
Nemokami apskaičiavimai
PRITCHETT Hdwe. & Sheet Metal
Aptarnaujame Englewood jau 40 metų
500 W. 63rd St. WE. 6-0030

ALBINAS BENIULIS
ATLIEKA PERKRAUSTYMUS
ir įvairių daiktų pervežimus
Taip pat persiunčiame į užsienį pakietėlius įvairaus maisto.
Kreiptis:
2554 SO. HALSTED STREET
Tel. DAnube 6-3245

PRECIZINIS TELEVIZIJOS IR RADIJO
APARATŲ TAISYMAS
Sąžiningas ir garantuotas darbas. Aparatai nemokamai paimami ir pristatomi į namus.
DARBO VALANDOS: 6 v.v.—10 v.v.
Šeštadieniais: 8 v. ryto—10 v. vak.
M. RIMKUS, 4119 So. Francisco.
Telef. YA 7-1099

TADO BALCIUNO
PRECIZIŠKAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS
2156 W. 23rd St.; YA. 7-0841
Laikrodžiai elektroniškai patikrinami ir atnaujinami. Atstovybės visose Čikagos lietuvių kolonijose. Darbo val.: 5-8 val. vak. šeštadieniais nuo 10-8 val. vakaro.

PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIMESNIŲ DISTANCIJŲ
TURIS ILGĄ PATYRIMĄ
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell Street
CHICAGO 29, ILL.
Tel. WAlbrook 5-9209

SOPHIE BARCUS
iš WGES stoties Banga 1390
PIRMAD. iki PENKTAD.
8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 val. ryte
LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS
iš tos pat stoties PIRMADIENIO vakare nuo 7 iki 8 val.
RADIO PROGRAMA
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Ill. Tel. HEmlock 4-2413

Atdara iki spalio 10-tos — Wisconsin Dells, Wis. Leute's Artist Glen Resort: "Atostogininkų pasirenkama vieta". Ši populiari "American Plan" vieta siūlo jums geriausias atostogas Wisconsin Dells. Medaus mėnesio lankytojų mėgiama. Privatiškas lauke, apšild. maudymosi baseina; pasilinksminimo salė — Nemokamai "Bowling Alley", vedinamas valgomasis kamb. Tenisas — "Shuffleboard"— "Golf" — laiveliais pasivažinėjimas — didelė, graži apylinkė. $6.50 - $7.50 asmeniui. Visi patogumai su privatiškom voniom. Rezervuokite anksti. Rašykite prašydami knygeles B ir kainų sąraša.

GRIOVIŲ KASIMAS
Skubiai, užtikrinamai, prieinamai.
Vandens kanalus — nubegimui koklės įdedamos kanalizacijos įtaisai — gazo ir aliejaus įtaisai
Požeminiai telegrafai
Pamatai — "Septic Tanks"
Ūkių pagerinimai
Pamatykite arba šaukite
McHENRY COUNTY SEWER SERVICE
Šaukite: C. L. 1119 arba 1696-R

UŽTIKRINTA APSAUGA PLIUS NAUDINGI ATGAVIMAI!
Nauji taupytojai yra mielu noru priimami. Jūs galite atidaryti taupymo sąskaitą dabar iki liepos 1-mos d. be pradimo dividentų. Dividentai kas pusė metų! Daug patarnavimų įskaitant paskolos namų pirkimui; žema kaina — skubus patarnavimas — ilgi išsimokėjimai.
CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1542 Halsted Str. Chicago Heights, Ill.

BILL K'S
Mr. & Mrs. Wm. Karcivai, Savininkai
LIQUOR STORE AND TAP ROOM
4644 S. Paulina St.
NEPAMIRŠKITE
BILL K'S
Didelis pasirinkimas importuotų gėrimų
Visus kviečiame atsilankyti ir išgerti WHITE BEAR lietuviško alaus. Tiktai 25c už bonką, o $4.10 už dėžę. Bargenas!
Jei mes patenkiname šimtus kitų asmenų, kodėl mes negalėtume patenkinti jūsų? Atvykite ir duokite progos mums jus įtikinti.

Gaukit du gerus uždarbius kasmet
Užtikrinkit taupymui apsaugą
Turėkit pinigų kai reikia
Pradėkit su $1 • Pridėkit kiek norite, kada norite
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028
Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandai vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

AIR CONDITIONED - - - - and MODERN
Pietaukite "Originaliuose Puikaus Maisto Namuose" . . . .
• STEIKAI • VIEŽIAI • VISTIENA • ŽUVIS • COCKTAIL
Jūsų šeimininkas RAY RADIGAN

RADIGAN'S
SOUTH SHERIDAN ROAD
KENOSHA, WISCONSIN
Atdara kasdien išskyrus pirmadienį

STENOGRAFIJA PER 6 SAVAITES
MAŠINRAŠTIS jei pageidaujama
pagal žymiąją ABC sistemą

SPEEDWRITING
BE ŽENKLŲ — BE SIMBOLIŲ — BE MAŠINŲ
Atvykite! Stebėkite! Pasikalbėkite su mokiniais.
• Galima gauti sąrašą neseniai kursą baigusiųjų.
• Nemokama išbandymui pamoka.
Vartojama alfabeto raidės. — Lengviausia ir greičiausia sistema. — Jokio nuobodaus studijavimo. — Idealu suaugusiems.
120 žodžių į minutę galima lengvai pasiekti. Virš 100,000 baigusiųjų kursą. Priruošia darbams visur įskaitant ir CIVIL SERVICE. Visame krašte vartojamas. Dieninės ar vakarinės sesijos. Vyrai ir moterys, bendrai. Nemokamas darbo suradimo patarnavimas.
Mokyklos didesniuose miestuose JAV ir Kanadoje. Pradėkite bet kurį pirmadienį. Amžius nesvarbu.
FREEMAN BUSINESS COLLEGE
1111 Chicago Ave. Phone VIllage 8-5670 Oak Park, Ill.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

1952 NAUJI PLYMOUTH'AI
Pristatomi už $1,683.00
Su visais taksais

Važiuokite 1952 m. CHRYSLER'IU su 180 arklių jėgos motoru
100 NAUDOTŲ AUTOMOBILIŲ, KAIP NAUJŲ UŽ ŽEMAS KAINAS
Lengvos išmokėjimo sąlygos. Teisingas nemokamas patarnavimas leidimams ir apdraudai.
Balzekas Motor Sales, Inc.
4030 ARCHER AVE., CHICAGO 32, ILL. Telef. VIrginia 7-1515

PRANEŠIMAS

CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION — board of directors ir vėl užgyrė išmokėti iš visų taupymo skyrių tą patį aukštą dividentą už pirmus šių metų 6 mėnesius kaip ir pirmiau per daug metų.

Pas mus per pirmus šių metų 6 mėnesius pradėję naujus taupymus skyrius 912 asmens. Per tą patį laiką taupytojai sudėjo į taupymo skyrių $2,531,193.82, išėmė per tą laiką $1,337,307.16. Bendrovei turtas paaugo nuo $7,913,576.10 iki su virš $9,250,000.00. Paskolų padarėme per tą laiką $1,787,800.00, mūsų pilna skaitlinė paskolų yra $7,972,638.99.

Kaip matote iš skaitlinių CHICAGO SAVINGS — proporcijonaliai yra viena iš smarkiausiai augančių taupymo Bendrovių šioje dalyje Chicagos.

Valdyba ir direktoriai tariame visiems mūsų taupytojams ir draugams — Didelį Ačiū — kviečiame visus pas mus. Taupykite planingai ir saugiai, kiekvieno taupomi pinigai yra pilnai apdrausti iki $10,000.00 per Agency of the United States Government.

Dėl paskolų perkant arba statant namą dėl geresnių išlygų visada matykite mus.

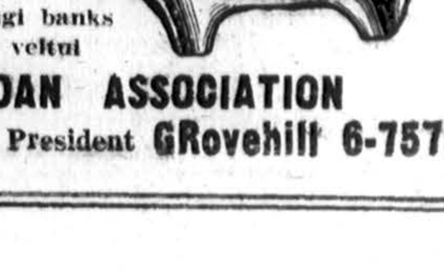

Pigi banks veltui
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 S. Western Ave. JOHN PAKEL, President GRovehill 6-7575

ĮDOMESNI PAŠTO ŽENKLAI

ANT. BERNOTAS, Waterbury, Conn.

Paminėsime keletą įdomesnių pašto ženklų, pasirodžiusių paskutiniu metu.

EGIPTAS. Kaip žinome, Egipte neseniai vyko riaušės ir susidūrimai su britų kariuomene dėl Suezo kanalo, kada Egiptas paskelbė, kad nutraukia sutartį su Anglija ir kad Suezas bei Sudanas priklauso Egiptui. Tai progai pažymėti Egipto paštas išleido specialią pašto ženklų seriją iš 3 ženklų ir bloko. 10 mills ženkle matome sparnuotą Nilo dievaitę su į viršų iškeltomis rankomis, stovinčią ant Egipto žemės, prie kurios prijungtas ir Sudanas. 22 mills ženkle matome Nilo upyną ir karaliaus Faruko atvaizdą. 30 mills ženkle matome kar. Faruką pilnoje karškoje uniformoje. Visuose ženkluose įrašas ir data: "Roi d'Egypte et du Soudan —16 Oct. 1951". Bloke telpa tie patys ženklai ir aplinkui paišytos labai gražios vinjetės, kur šalyse matome stovinčius Egipto kareivius tarp žydinčių lotoso augalų, lėktuvų eskadriles virš Nilo, lotoso žiedų pumpurus ir karališkąją karūną. Be to, buvo perspausdinta keliolika paprastų pašto ženklų arabiškais užrašais, kur sakoma, kad Farukas tikrai yra Egipto ir Sudano karalius.

EKVATORIUS. 1950 m. liepos mėn. 9 d. buvo kanonizuota pirmoji Ekvatoriaus šventoji — Mariana de Jesus Paredes y Flores. Šventajai pagerbti Ekvatoriaus paštas dabar išleido 7 pašto ženklų seriją. 10, 20 ir 30 centavų ženkluose matome sostinės Quito katedrą ir relikviorių, kuris buvo padovanotas Šv. Tėvui su šventosios relikvijomis. 60, 90 centų, 1 ir 2 sucres oro pašto ženkluose matome šventosios atvaizdą. Visi ženklai dvispalviai ir spausdinti Paryžiaus Grafikos Institute. Pažymėtina, kad Ekvatorius jau 1946 m. buvo išleidęs 8 pašto ženklų seriją, kada šventoji buvo paskelbta palaimintąja.

LICHTENŠTEINAS. Ši mažutė kunigaikštystė savo paprastų pašto ženklų serijos papildymui dabar išleido 3 naujus ženklus su garsiųjų dailininkų paveikslų kopijomis. 20 rappų ženkle matome dail. Savoldo paveikslo kopiją "Viktoro portretas". 30 rappų ženkle matome dail. Boticellio paveikslo kopiją "Madonna su Kūdikėliu". 40 r. ženkle matome dail. Andrea del Sarto paveikslą — Šv. Jonas.

PORTUGALIJA be jau anksčiau sau pačiai išleistų pašto ženklų serijos Šventųjų Metų užbaigimo proga, neseniai išleido 2 blokus ir po ženklą ir savo 8 kolonijoms (Cabo Verde, Angola, Mozambique, Timor, Indija, Macau, Guinea ir S. Thomas e Principe). Ženkluose ir blokuose matome įvairius Fatimos Dievo Motinos paveikslus ir ženklus, išleistus 1950 Šventųjų Metų proga. Blokai papuošti Šventojo Tėvo atvaizdu ir Šventųjų Metų vinjete.

Pietinė *MOLUKŲ* respublika (Republik Maluku Selatan) — tai dar geografijoje negirdėta valstybė. Tiesa, girdėjome, kad dalis naujai sukurtosios Indonezijos valstybės maištauja (Molukų salynas) ir pasiskelbė net atskiria respublika, tuo visas reikalas ir pasibaigė. Bet ši nauja "valstybė", oficialiai ar ne, jau kelintas kartas filatelijos pasaulyje pasirodo su labai gražiai išleistais pašto ženklais. Dabar ką tik išėjo serija iš 19 pašto ženklų 5-kių metų sukakčiai paminėti, kai nuo japonų jungo buvo išlaisvinta Ramiojo vandenyno sritis. Ženkluose matome salyno žemėlapį tarp Azijos ir Australijos žemynų, o dešinėje pusėje — gen. MacArthurą, atiduodantį karišką pagarbą. Tai jau antra valstybė tuo būdu pagerbianti gen. MacArthurą. Pirmoji buvo Filipinai, kurie 1948 m. išleido 3 p. ženklus su generolo atvaizdu.

SUOMIJA. 1. Be jau anksčiau minėtų pašto ženklų, išleistų XV Pasaulinės Olimpijados proga, dabar išėjo dar 2 papildomi ženklai. 15+2 markių ženkle matome futbolo žaidėjus, 25+4 m. ženkle — estafetės bėgikus. 2. Šių metų Suomijos Raudonojo Kryžiaus serija skirta pagerbti suomių didvyriui maršalui Mannerheimui. Tuose ženkluose matome pernai mirusio maršalo atvaizdą.

VATIKANAS vėl išleido 2 naujas serijas. Pirmoji serija skirta atminti 1500 metų, kai įvyko Kalcedono susirinkimas. 5, 35 ir 100 lirų ženkluose matome to susirinkimo vaizdą, paimtą iš senų freskų. 25 ir 60 lirų ženkluose matome Rafaelio paveikslą, kur popiežius Leonas Didysis kariauja prieš saracenus ir juos nugali. Antroji serija skirta pagerbti bažnytinės teisės kodekso kūrėjui Gracianui, išleidusiam šį kodeksą 1151 metais. 300 ir 500 lirų oro p. ženkluose matome Graciano atvaizdą, jo apačioje — bažnyčios tėvų atvaizdus.

VOKIETIJA. Šiemet sukanka 500 metų, kai gimė garsusis dailininkas Leonardo da Vinci. Jam pagerbti V. Vokietijos paštas išleido 5 pf. pašto ženklą, kuriame matome vieną iš garsiausių da Vinci paveikslą "Mona Liza", spausdintą beveik natūraliomis spalvomis. *ITALIJOS* paštas irgi išleido 25 lirų p. ženklą su da Vinci atvaizdu. Taip pat šiemet sukanka 125 metai, kai mirė pasaulinio garso vokiečių kompozitorius Ludwig van Beethoven. Jam pagerbti Berlyno paštas išleido 30 pf. ženklą, o R. Vokietijos paštas 12 ir 24 pf. ženklus su kompozitoriaus atvaizdu. Be to, V. Vokietija išleido 30 pf. ženklą pagerbimui Nobelio premijos laureato, garsiojo fiziko ir X-Ray spindulių atradėjo Wilhelm Roentgeno.

Pastaba: Šiame straipsnyje ir bendrai filatelistinėje spaudoje skaitytojai ras terminų, kurie gal bus ne visiems suprantami, pavyzdžiui, kad ir terminas "15+3 markių" (arba "25 plus 5 markių"). 15+3 markių reiškia, kad pašto ženklas yra parduodamas už 18 markių, tačiau jis teturi tik 15 markių vertę (kliijnojant jį ant laiško), gi 3 markės eina labdarybės tikslams, žiūrint, kokiam tikslui šie ženklai buvo išleisti. Pav., Lietuva 1926 m. išleido 13 pašto ženklų seriją "Vaikų Prieglaudų" naudai, kur 25 centų ženklas (paprastam laiškui) buvo parduodamas po 50 centų (25+25 c.), iš kurių vaikų prieglaudų naudai nuo kiekvieno parduoto ženklo ėjo po 25 c. Užtat šitokie ženklai daug brangesni ir jų mažiau teparduodama.

Susirūpinę Savo Plaukais?

Jei sielojatės ir esate susirūpinę dėl per didelio plaukų kritimo ir dėl jų trapumo iš priežasties nepaprasto saulsumo tai džiaugsities išgirdę, kad daug asmenų išgijusių nuo panašių dalykų labai entuziastingai užgiria naują formulę vadinamą TRYSAN. Jie teigia, kad šios ir kitos plaukų bėdos, paeinančios iš galvos niežėjimo ir pleiskanų, buvo sekmingai sulaikytos tvarkingų šio nepaprasto mišinio naudojimų.

Neleiskite, kad jūsų plaukų padėtis blogėtų; pabandykite TRYSAN. Dabar galima gauti ribotą kieki specialia kaina pasiunčiant šį skelbimą sekančiu adresu. TRYSAN CO., Box 226, Dept. 46, Peekskill, N. Y. Jie Jums atsiųs du $3 vertės indelius už $5, o tai sutaupymas $1 nuo reguliarės kainos. Pinigų nesiųskite, tik užmokėkite laiškanešiui kai pristatys.

Vardas .....
Gatvė .....
Miestas ..... Valst. .....

TAISOME FOTO APARATUS

AMERIKONIŠKUS IR EUROPOS GAMYBOS
ir duodame 1 metų garantiją
KAINOS PRIEINAMOS
Savininkas Lietuvis
Telefonas DEarborn 2-5538
70 North State Street
(Stevens Building Rm. 1804
Nuo 9 iki 5 val. Šeštadieniais ir Sekmad. uždaryta

Dėmesio, Atostogaujantiems!
Lake Crest Resort Hotel, Paw Paw Lake. Atdara iki spalių 15. Kambariai su šaltu ir karštu vandeniu, privatus plėžas, su laiveliais ir valtėmis. Autobusas sustoja. Mokestis $3.00 į dieną ar $20.00 per savaitę.
Route 1, Coloma, Michigan
Telephone Coloma 9788

REARICK BROTHERS
Heating and Supply Co.
850 WASHINGTON ST.
Gary, Indiana
Phone Gary 9203
DISTRIBUTORS
• FURNACES • BOILERS
• OIL AND GAS BURNERS
• STOKERS
• AIR CONDITIONING EQUIPMENT
• HEATING AND PLUMBING SUPPLIES

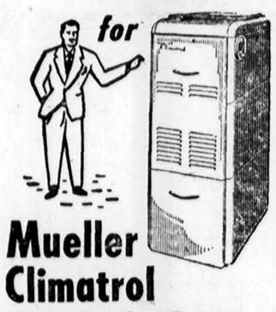

Mueller Climatrol
Fuel-Thrifty Furnaces
maximum comfort for every "fuel-oil dollar"
You'll find just the furnace you want for your home, in our complete line of Mueller Climatrol automatic oil-fired furnaces. Each one is engineered for outstanding economy that means low fuel bills.
Let us recommend the right furnace for you — to fit: your needs — your budget. We pride ourselves on a long reputation for quality, workmanship and fair dealing. Call us for a free heating survey — ask about our easy budget plan.

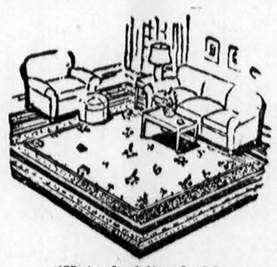

Užsisakykite baldus
tiesiai iš lietuvių dirbtuvės
Pas mus galite nusipirkti įvairių rūšių baldus, namų reikmenis: šaldytuvus, namų reikmenis: sallono setus, miegamųjų setus ir kitus baldus.
ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
Sav. JUOZAS KAZIKAITIS
4140 Archer Avenue
Tel. LAfayette 3-3516
Prieš įsigydami baldus patikrinkite pas mus, gal jums bus ekonomiškiau užsisakyti tiesiai iš mūsų dirbtuvės. Jei pageidaujate, galėsime duoti ir kreditan.

Dėmesio savininkai ir statytojai....
KOMERCIJAI • REZIDENCIJAI • INDUSTRIJAI

Viešos išvedžiojamos dėl:
• Jėgos
• Apšvietimui
• Hood lighting
• Industrijos
• Komercijos
• Rezidencijos

Instalacijos:
• Įtaisymų
• Įrengimų
• Stulpai ir požemio įėjimai
• Įmonės prietaisos

Pilnas elektros aptarnavimas ir šviesos peržiūrėjimas.

MES EINAME BET KUR

Nei vienas darbas nėra per mažas nei per didelis. Gaukite mūsų apskaičiavimus, be jokių įsiparelgojimų. Mes atliekame darbą pilnai. Išsimokėjimui, jei pageidaujate.

LAKE COUNTY ELECTRICAL
LICENSED CONTRACTOR ZION ILLINOIS
Šaukite: Trinity 2-2557

ODOS INFEKCIJOS
Votys, spuogučiai, įsipiovimai, nusimušimai, t. t.
Negali būti viršijama traukimui bei gydymui.
Kabat's Black Salve
Parduodama visuose žymiausiose vaistinėse arba
Riedl's Prescription Pharmacy
3156 West 26th Street
CHICAGO

Dėmesio atostogininkai! Padarykite rezervacijas dabar už mūsų žemas kainas "American Plan" **Scenic Grove Resort Bailey's Harbor, Wisconsin.** Pailsėkite, maudykites, žuvaukite, loškite "golf". Viešbutyje kamb. ir skanus maistas arba moderniškos "housekeeping cottages". Telefonuokite: 1-R-31 arba rašykite Elsie Anclam.

CONRAD'AS — Fotografas
(Lietuvis)

Moderniškai įrengta vieta įvairiom nuotraukom. Specialybė — vestuvės. Jaunavedziams duodama puiki ir brangi dovana. Sąžiningas ir gražiai atliktas darbas.
414 W. 63rd STREET
Tel. ENg. 4-5883 ar ENg. 4-5840.

Gera žinia REUMATIZMO Neuralgijos kentėtojams

Labai entuziastiški raportai parodo, kad kaip kurie skausmai nuo reumatizmo arba neuralgija gali būti sulaikomi vaistų vadinamų Antro. Tūkstančiai kentėtojų, kurie yra nusivylę ir nepatenkinti, linksmai pareiškia tikrą pagerėjimą po pirmo karto paėmę dozas šių patikimų vaistų.

Šio laikraščio skaitytojai, kurie kenčia nuo šių ligų, gali gauti Antro už specialią kainą. Nusiųskite šią iškarpą i Kingsly Co., Box 415, Dept. 57, Peekskill, N. Y. Jie jums atsiųs du $3.00 vertės pakietėlius tiktai už $5.00, nuolaidą nuo reguliarios kainos. Nebūtina atsiųsti pinigus... tiktai užmokėkite paštininkui kaip atneš. Skubiai siųskite, nes ši nuolaida yra ribota.

Pavardė .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstybė .....

BOWLERS

Dabar yra laikas paruošti tvarkraštį Rug sėjui. Jūsų specialiai bowling grupei. Pasitarkite su mumis apie pageidaujamas datas ir laiką. Mes maloniai sutinkame pasikalbėti kaslink susitvarkymo lygų ir specialiom "bowling" grupėm šiokiadieniais ir šeštad. popiet. Mes turime 203 pageidaujamas vietas šiokiadienių vakarų tvarkraštyje. **Profesionali "pin spotters" visokioms progoms. TEMPLE ALLEYS** Home of 1952 — 17th Annual Mens and 1953 — 15th Annual Women's West Suburben Tournaments. 921 **Curtiss Downers Grove, Illinois. Tel. Downers Grove 1760 (jei neatsiliepia — LA Grange 4632.**

Wm. A. Fleming's DRIVING SCHOOL
Išsimokykite vairuoti
Paklauskite mus apie 6 pamokų pamėginimo kursą už žemas kainas.
Šaukite: **Glen Ellyn 2462**
344 Pennsylvania Ave.
GLEN ELLYN, ILLINOIS
Jūsų pamokos prasideda nuo jūsų durų.

Leiskite mums pastatyti jums naują namą ant jūsų sklypo — pigiai
W. L. GERSDORF
Bendras Kontraktorius
Namų pastatymai arba perdirbimai; galite gauti "blue prints". Apskaičiavimai duodami. Padėsime su financine problema. Šaukite: Northbrook 1081

EARL B. JAMES
Akmens Vilnomis (Rockwool) Insulacija
Stogai ir šonų apmušimai
Blue Island Representative for "Monarch" Roofing Co.
2418 YORK STREET
Blue Island 5 Blue Island, Ill.

DĖMESIO, savininkai! Gaukite mūsų kainas pirma dėl naujų stogų arba pataisymų. Specializuojamės į žvyrą arba asfaltą. Mes važiuojame bet kur mieste arba priemiesčiuose iki 50 mylių. Sąlygos pagal susitarimą. Vertingas darbas. Rainbow Roofing Co. Virš 35 m. įsteigta BRunswick 8-7962 arba EVerglade 4-1921.

DĖMESIO, SAVININKAI!
CONGRESS SEWERAGE CO.
Išvalome, pataisome ir atliekame bet kokį kanalizacijos—vandentekio darbą arba "catch basin" darbą. Nemokami apskaičiavimai. Šaukite NEvada 8-5042 prieš 9 val. ryto arba bet kada po 5 val. vakaro.

DĖMESIO ATOSTOGININKAI!
SUNSET PARK — svečių namas ir nameliai — Fish Creek, Wisconsin. Moderniškas viešbutis ir nameliai. Naminė atmosphera, skaniai išvirtas maistas. Pasirinkite apylinkę arti valstybinio parko. Visoki sportai ir pasilinksminimai ten pat. Prieinama kaina, **James C. Langemak, Prop.**

MŪRINIAI GARAŽAI

• Bet kokio dydžio • Visų stilių
• 5 m. išsimokėti • FHA sąlygos
JOKIO ĮMOKĖJIMO
Ekspertų Darbas
Mes atliekame mūrinimo, cemento ir medžio darbus
TELEFONUOKITE ŠIANDIEN APSKAIČIAVIMAMS
Atdara kasdien 9-5, šešt. 10-4, sekm. 10-2
Atdara pirm. iki 9 val. vak.
CERTIFIED BUILDEIS
341 S. St. Louis
VAn Buren 6-1041
"REMODELING OF ALL KINDS"

DĖMESIO UŽSIENINIŲ AUTOMOBILIŲ BARGENŲ JIEŠKOTOJAI!
Mes turime, beveik visokių išdirbysčių užsieniškų autom. nuo 2,175 ir virš. Dalys ir priedai. Pamatykite mūsų vartotus automobilius taip pat už žemiausias kainas, lengvi išsimokėjimai
BILLS CAR - RAL
344 Pennsylvania Ave.
Glen Ellyn, Illinois
Atdara kasdien ir sekmad. iki 9 val.

DĖMESIO ŠEIMININKĖS!
Šviežiai Iškepti
PAJAI

Visokių vaisinių pripildymų
Pašaukite arba ateikite šiandien!
GAry 4-7313
Wayne Hickey savininkas
Jie yra skanus
J and W GRILL
Ridge Road ir Harrison — Gary, Ind

SAMSON'S RESORT atidaroma gegužės 30, specialios kainos dėl konvencijų ir medaus mėnesiui išvažiavusiems. Naujas "solarium", privatiškas poplūdymis, planuotos pramogos vaikų žaidimai prižiūrimi. Amerikoniškas planas (žydiški-amerikoniški patiekalai). Nuo $39.50 į savaitę. Moderniški nameliai išnuomojami savaitei, mėnesiui arba sezonui nuo $350. Rašykite arba šaukite dėl smulkmenų. Samson's Resort, šaukite 379. South Haven.

DĖMESIO, atostogininkai! Darykite rezervacijas dabar! Wolf Lake Resortas, Oxford, Wis. 20 mylių N. E. nuo Dells. Geras ežeras žuvavimui "bluegills", "crappies" ir "bass". "Housekeeping" nameliai, elektra, šaldytuvai, gazas, "innerspring" matrasai. Krautuvės ir bažnyčios 2 mylios. Nameliai su 2 pilno dydžio lovomis. $35 į sav. su 3 lovoms. $45 įskaitant laivelį. Rašykite arba šaukite 44-R-11, Geo. Connell.

Praleiskite linksmai atostogas kur jūs galite daryti ką tik norite
American Plan tvarka moderniška viešbutyje ir Cottages. Vakarais maistas pateikiamas nuo 4 val. po pietų iki 10 val. po pietų. Luksusai už kainą kurią jus įstengsite mokėti. Ant tų žymių Eagle Chain ežerų. Rašykite dėl nemokamos knygelės. **Hiawatha Lodge Mr. and Mrs. Rollic Froehlig, Eagle River, Wis.**

SKELBKITĖS "DRAUGE"!

PIRKITE APSAUGOS BONUS!

PRADEDANT LIEPOS 1-mą Dieną
HOMAN BUILDING & LOAN ASSOCIATION
KVIEČIA JUS ATIDARYTI TAUPYMO SĄSKAITĄ
(Mūsų systematinis išmokėjimo taupymo planas bus tęsiamas)
3% APYVARTOS MOKESTIS
NEMOKAMOS DOVANOS
3% APYVARTOS MOKESTIS
ĮSTEIGTAS BEVEIK PRIEŠ 50 METŲ
VAL.
Pirmad., antrad., trečiad. 9 iki 4 val. po pietų.
Ketvirtad. 9 iki 8 val. vakaro.
Penktad. 9 iki 3 val. po pietų.
Uždara šeštad.
HOMAN BUILDING & LOAN ASSOCIATION
3347 WEST 26th STREET
CHICAGO 23, ILL.
Telef. Bishop 7-3200
INSURED
VISI TAUPYMAI APDRAUSTI IKI $10,000

PATERA'S CZECH VILLAGE
DABAR TURI NAUJĄ VEDĖJĄ
Siūlo:
• Antieną, — Vištieną gurbe
• Kiaulienos kukulius
• Rūgščius kopūstus ir žuvis
Šaukite: **BIshop 7-9775**
3225 W. CERMAK ROAD
Bukovsky, savininkas. Išnuomavimui salės

NELAUKITE, NES—
Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus neturėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Borad of Underwriters"
O'MALLEY and McKAY, Inc.
222 W. Adams St. Room 1043
Telefonas CEntral 6-5208
GENERALINIAI AGENTAI Šių Kompanijų:
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
LUMBERMAN'S INSURANCE COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

DĖMESIO SAVININKAI!
LAKESIDE FURNACE CO.
Gaziniai pakeitimai — aliejinės krosnys — krosnys
Išvalomos didelės jėgos siurbliu.
Pataisymui dalys dėl visokių krosnių.
2017 East 75th St. **FAirfax 4-1813-14**

PAILSĖKITE VĖDINAMOJ
THE VILLA
Restaurant-Lounge
6658 S. Western Ave.
• Vėžių nodegos • Kepta vištiena
• Karbonadai
• Steikai • Geriausi šonkauliukai
Karališki pietūs nudžiugins jos didenybę
Pasilinksminimas vakarais mūsų Lounge
Žymi žvaigždė pianino ir vargonų
LEON CHESS
Chicago's mėgiamiausias linksmintojas dabar yra čia ištisai penktą metą VILLA RESTAURANT-LOUNGE!
Jūsų šeimininkė ir šeimininkas — ROY ir JO OYLER

SUDĖTI IŠTEKLIAI SUVIRŠ $100.000.00.00

KVIEČIAME JUS BENDRAUTI PAS DROVERS BANKS
• Taupymo Sąskaitos
• Real Estate Paskolos
• Trust Patarnavimas
• Čekių Sąskaitos
• Prekybinės Paskolos
• Safe Deposit Dėžės
• Installment Paskolos
Patikima Bankininkystė Nuo 1882 m.
JŪSŲ PASITEIRAVIMAS GAUS GREITOS PRIEŽIŪROS
MES KALBAME LIETUVIŠKAI
THE DROVERS BANK
47th Street ir Ashland Avenue - Chicago
Tel.: YArds 7-7000
Nariai, Federal Deposit Insurance Corporation

Kiekvieno trečiad. ir šeštad. vakarą
Didžiausia Paroda Amerikoje Už Dolerį
STOCK CAR RACES
(Automobilių Lenktynės)
SOLDIER FIELD
8 šiurpingi įvykiai — Susijaudinsite kiekviename apibėgime. Prisirengimui išbandymai 6:30 - Pirmos lenktynės 8:30 val. vakare. Bendras įėjimas $1.00 (su taksais). Vaikams 25c (su taksais).
CHICAGO AUTO RACING ASS'N.
HArrison 7-8677

LINKSMIAU

Graži dovana

— Daug dovanų gavai vardinėse?

— Nemažai, bet labiausiai mane nudžiugino Jono dovana: jis įteikė man knygą, kurią prieš mėnesį buvau paskolinęs Petrui.

Geros viltys

— Tai ką, ar tas jūsų mokinukas trauks man dantį?!

— Nesijaudinkite, pone; jis tik tą dantį išklibins, o jau ištrauksiu aš pats...

Nusiminusi

— Nu, ta vargšė Ada tikrai apsigavo ištekėdama už to seno bankininko.

— Ką, ar jis neturi pinigų?

—Turi. Daugiau turi, negu buvo manyta, tik pasirodė jis esąs visa penkiolika metų jaunesnis, negu sakėsi...

Susipykę

— Na, brolau, žiūrėkis. Jau aš kad užvažiuoju kam per valgomąją, tai tas visą amžių atmena.

— Apsižiurėk ir pats. Aš kai užvažiuoju, tai tas jau visai nieko nebeatsimena.

Mažasis Jonukas

— Jonuk, kai pas mus atvyks profesorius, atkelki jam vartus.

— O kas tai yra profesorius.

— Tai toks žmogus, kurs viską moka.

— Tai jis turėtų mokėti ir vartus atkelti...

Metų klausimas

— Kiek gi metų turi, mažyte?

— Pareina nuo to, su kuo išeinu į gatvę: jeigu su tėveliu, tai dvyliką, o jei su mama, tai tik aštuonerius.

Neskyrė spalvų...

— Kodėl atleido jūsų kapitoną?

— Neskyrė spalvų... Jam reikėjo plaukti į Raudonąją jūrą, o jis nuplaukė į Juodąsias.

Pasiteisino

— Zosele, kaip tau negėda?! Dar neturi 14 metų ir jau nešiojiesi pudros dėžutę.

— Betgi, tetulyte, tai ne pudra. Tai papirosai.

Ruošiasi šventei

— Klausyk, Jurgi, jau šią vasarą mes gal švęsime 25 metų vedybinę sukaktį?

— Palaukime dar penkerius metus, tada atšvęsime 30 metų karą.

Prasitarė

— Profesoriau, jūs mums žadėjote papasakoti apie smegenis.

— Kitą kartą... Šiandien ką kitą turiu galvoj...

Jis ir ji

— Onute, ar leisite man, kad nuo dabar jus vadinčiau tiesiai vardu?

— Mielai, jeigu norite prie mano vardo prijungti ir savo pavardę.

Abudu užimti

— Mano tėvas yra policininkas, o tavo ką daro?

— Tą, ką mama pasako...

Geras sužadėtinis

Vienas biznierius klausia vyro, besiperšančio į žentus:

—Ar jūs galėtumėte išmaitinti šeimą?

— Ką čia reiškia išmaitinti?! Aš galiu ją nutukinti!.

Geras lakūnas . . .

— Kiek jums reikėjo išmokti vairuoti lėktuvą.

—Taip 10, gal 15.

— Dienų?

— Ne, lėktuvų.

Laimingas

— Mano vyras tikrai laimingas. Tik pamanykite: tik vakar jis išsiėmė apdraudą, o šiandien plyta jam ant galvos užkrito!

Po žmonos puspadžiu...

— Mano vyras padovanojo man papūgą ir nuo tos valandos jaučiasi atleistas nuo pareigos kalbėtis su manimi.

Teisingai padalino...

— Mes tai namuose žiemą, vasarą geriame vandenį ir vyną.

— Maišytą?

— Ne. Žmona geria vandenį, o aš — vyną.

Dvi draugės

— Tik įsivaizduokite, aš šią vasarą jau busiu 29 metų.

—Ir aš kaip tik 29 metų.

—Bet aš dar pirmą kartą...

Mes taisome visų firmų siuvamas mašinas. Kiekvienas darbas garantuotas. Išnuomojamos mašinos. Mes pertaisysime į elektrinę jūsų kojinę mašiną. Prašykite mūsų nemokamai jums apskaičiuoti. Didžiausias pasirinkimas vartotų Singer mašinų.

SINGER SEWING MACHINE CO.
4222½ ARCHER AVE.

MARCEL KRAWCZYK

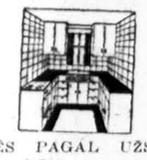

VIRTUVĖS PAGAL UŽSAKYMĄ
- Formica viršai
- Ąžuolinės spintos
- Plastikinės ir aliuminės sienom kokliės.

Mes statome ir perstatome VIRTUVES • VONIAS • VERANDAS • RŪSIUS • PASTOGES • TAVERNŲ IR RESTORANŲ ĮRENGIMUS — būsite pilnai patenkinti. Nemokami apskaičiavimai
WEbster 9-5996 arba
AFtmitage 6-0745

Dėmesio namų savininkai! ir gazo leidimus turintieji!

Pirmiaus šaukite mus ir sužino kite mūsų kainas ir apskaičiavi mus už pakeitimą į gazinį apšild. Mes įtaisome bet kokios firmos degintuvą. Atliekame vi sokius darbus liečiančius apšild. instaliacija už žemiausias kainas. Lengvos sąlygos. Vykstame bet kur. Atliekame visus SHEET METAL darbus.

CENTRAL HEATING & SHEET METAL CO.
7044 S. Wentworth Ave.
ABerdeen 4-1850

Vengkite valgių gaminimą karštame ore
E. J. & E. RESTAURANT
2202 Chicago Road
CHICAGO HEIGHTS, Ill.

- Namie gaminti valgiai
- Vidurdienio vieštienos pie-
- Steikai ir užkandžiai tūs.

Atvykite kartu su savo draugais. Galima užsisakyti valgomąjį kambarį bankietams ir privatiems pobūviams
Atdaras 24 val. kasdien
Dabartinė savininkė ir operuotoja.
LOUISE MULLIGAN

5,000 GAL. DAŽŲ

Tiktai 50c iki $2.50 už gal. 5-kiose gal. Čia yra proga pirkti dažus sutaupant daug atliekant dažymo darbus kuriuos taip ilgai vis atidėliojote. Sieteliams dažai — Tvoroms dažai — Verandoms dažai — "Trelis" dažai. Garantuojame kad būsite patenkinti. **Chromatic Paint Co.** 9100 South Park Ave. RAdcliffe 3-1820

THE OAKLANDS HOTEL and RESORT

- Valgomajam — pietūs, užkandžiai, sumuštiniai.
- Viešbuty — dieninės ir savaitinės kainos.
- $1.00 už automobilį per dieną, parkinimas piknikautojams
- Dėl maudymosi — švarus vanduo ir papludmys.
- Dėl žuvavimo — sekmingai gaudoma "pan" žuvis.
- Cocktail Lounge — tiktai maloni vieta dėl pasilinksminimo.
- Tiktai val. su puse važiavimas — nuo route 12 prie Genoa City, Wis., and skaidraus, švaraus ežero Powers.

THE OAKLANDS HOTEL and RESORT
Powers Lake - Genoa City, Wisc.
Saukite: Genoa City 4913

ANTKAPIAI IR PAMINKLAI

pastatomi už žemiausias kainas dėl jūsų mylimųjų, kurie išsiskyrė iš jūsų tarpo.

Leiskite pastatyti pagal jūsų nurodymą paminklą, kuris stovės kaip simbolas amžinosios vertės ir nepaprastas pažadėjimas jums ir tiems, kurie praeis pro šalį, kad geri ir nusipelnę gyvens toliau ateinančiam gyvenime.

LAKE COUNTY MEMORIALS
Robert L. Paveglio
614 So. Genesee, Waukegan, Ill.
Ont. 6788

J. A. CONSTRUCTION CO.

- Namai statomi pagal užsakymą
- Industrijom Komerciniai Perstatymai
- Mūriniai Cementiniai Medžio darbai Mūrininkystė
- Pastogėse ir rūsiuose butai

Nemokami apskaičiavimai
Vykstam bet kur
Tel. CRETE 7291
SKyline 4-7873
328 Exchange St., Crete, Ill.
Tony Augustino, sav.

Lake Koshkonong, Sumer Home. Su smėliuotais krantais — arti Edgerton, Wis. $1,500 įnešimo pirkinys - balansą mėn. 2 mieg. kamb. karštas ir šaltas begąs vanduo, dušas, naujas elektrinis pečius, šaldytuvas, žydinys. Pirštinas visiem metam gyventi.

WM. C. BUCHHOLZ, REALTOR
Edgerton, Wisc. **Phone 253**

DĖMESIO, NAMŲ SAVININKAI!
Mes pristatome bet kur
Pirkite visiems tikslams
READY MIX CONCRETE
(gatavas sumaišytas cementas)
Pagamintas Glen Parke!
SANDERS
READY MIX CONCRETE
Virš 30 m. patyrimo
4921 Madison, Gary, Ind.
Tel. Gary 4-2873

PIRKITE APSAUGOS BONUS!

DĖMESIO, ŠEIMININKĖS IR "FREEZER" SAVININKAI!
Užsisakykite dabar vasarai!
Skanūs kukuruzai ir maslionkom maitinti viščiukai, užauginti ant grindų. Pristatysime Waukegan ir North Chicago apylinkėj.
Tel. Antioch 92-M

DĖMESIO, savininkai! Gaukite mūsų kainas! Mes atliekame namų pamatų pakėlimą cementinį arba mūrinį darbą, visokių rūšių mūrininkystę. Nemokami apskaičiavimai, mieste arba priemiestyje.
VIKING CONSTRUCTION CO.
ABerdeen 4-4915

DĖMESIO, SAVININKAI!
Už žemiausias kainas kanalizacijos tankų pataisymai, išvalymai, dizinfektavimai ir atkimšimai. Mes einam bet kur.
Šaukite BEverly 8-6171
HAymarket 1-2611

BANT'S VILLA
Supakuotos prekės, importuoti ir naminiai
VYNAI ir LIKERIAI
Skanūs sumuštiniai išsinešimui
- Vištiena
- Steikai
- Karbonadai

95-tos ir CRAWFORD
Evergreen Park 9288

G. LeRoy Lehr
Nauja, moderni "air-conditioned" laidotuvių koplyčia. Pilnas laidotuvių aptarnavimas.
Modernios patalpos
LEHR FUNERAL HOME
6040 So. Pulaski Rd.
POrtsmouth 7-7676

Didelis Išpardavimas
Gavome didelį kiekį naujų vasarinių rūbų ir baltinių, ir parduodame sumažintomis kainomis.
Taipgi turime visokį pasirinkimą reikalingų dalykų: vyrams, moterims ir vaikams.
KVIEČIAME ATSILANKYTI — BŪSITE PATENKINTI MŪSŲ KAINOMIS IR PATARNAVIMU
Lietuvių krautuvė
JOSEPH'S DRY GOODS STORE
3218 South Halsted Street **Chicago 8, Illinois**

JARABAK DRUGS
139th & Mair **Phone I. H. 6300** **Indiana Harbor, Indiana**
MES IŠPILDOME JŪSŲ GYDYTOJO RECEPTUS.
PILNAS PASIRINKIMAS KOSMETIKŲ, KITŲ SMULKMENŲ.
KALBAME LENKIŠKAI

MEMBER PHOTOGRAPHERS-INTERNATIONAL ASSOCIATION OF AMERICA
STANKŪNAS
FOTOGRAFAS
3315 SOUTH HALSTED STREET
Telef. YArds 7-1546
ATIDARA KASDIEN IR SEKMADIENIAIS

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

PRADĖK TAUPYTI PAS ....
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4038 Archer Avenue **Chicago 32, Ill**
Telefonas: LAfayette 3-6719
KIEKVIENA SĄSKAITA APDRAUSTA IKI $10,000.00
MOKAME 3% DIVIDENTŲ
AUGUST SALDUKAS, Sekretorius

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th Street
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias Paminklams
Platų Pasirinkimas Mieste
Telef. CEdarcrest 3-6335

TROOST-PACHANKIS MONUMENTS
Chicago's Most Beautiful Showroom
6819 S. Western Ave., GR. 6-3745

Chicagos Vienintelis Lietuvis Savininkas
John W. Pachankis
(Patch)

Žmonės Su Geru Skoniu Užsako Paminklus Pas PACHANKĮ
Open Sundays
9:00 to 6:00 P. M.
Evenings By Appointment
Buy Direct From Manufacturer and Save
Automobile transportation to and from our showroom always available.
Mūsų radio programai pirmadienį 8:00 val. v. iš WGES 1390 Kil.

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BIshop 7-9481
4330-34 South California Avenue
Telefonas BIshop 7-9719
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 S. 50th AVE. CICERO, ILL.
GRovehill 6-0142
HEmlock 4-2644
TOwnhall 3-2109

LIUDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojaus patarnaujam.

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 West 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE
1446 South 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS A. EŽERSKIS
1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

TIKRAI LIETUVIŠKA
Maisto Krautuvė
GARDŽIAUSI IR TAIPOGI GERIAUSI VALGIAI LIETUVIŠKAM APETITUI. MANDAGIAUSIAS IR ĮVERTINAMAS PATARNAVIMAS YPATIŠKAI STANISLOVO IR MARIJONOS METRIKIŲ.
Garsi METRICKO
Farm Food Company
1804 West 47th Str., Chicago 9, Ill.
Telef. YArds 7-8393

SOTUS ALKANAM PADĖK!
AID OVERSEAS, Inc., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, tel. DA 6-3859
Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. **Reikal. pilno siunt. sąrašo.**

Siuntinys Nr. 3 — $6.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr 12 — $6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. degintos kavos
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 19 — $9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. degintos kavos
2 sv. kakavos
1 sv. šokolado
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualetinio muilo

Siuntinys Nr. 6-7
10 sv. cukraus $2.60
10 sv. b. kviet. miltų $2.50
9 sv. gryn. kiaul. taukų $5.25

Draugo prenumerata – visuomet puiki dovana.

LEISKIME IR KITIEMS APIE MUS ŽINOTI

Lietuviška knyga užsienio bibliotekose

JUOZAS LINGIS, Stockholmas

Nežinau, ar buvome nerangūs, ar nesupratome kaip reikiant, bet užsienio bent akademinių bibliotekų neaprūpinom sava moksline medžiaga, bent Švedijos; šį kraštą visą laiką galvoje ir turėsiu, kaip kitur, tegu kiti apšviečia.

Tiesa, lietuviškoji knyga bent Švedijos bibliotekose, nėra jau taip katastrofingai atstovaujama. Nusižengimas būtų sakyti, kad Upsalos u-to biblioteka (Carolina redeviva), Lundo akademinė, Karališkoji Biblioteka Stockholme ar Goetebergo miesto biblioteka (kartu ir u-to) neturėtų lietuviškų leidinių, laisvosios Lietuvos gamybos. Mūsų akademinės institucijos, įvairių ministerijų biurai siuntė savo leidinius, tik visa bėda, kad tie leidiniai buvo dažnai atsiųsti tik kaip "praba", didelės spragos tarp numerių. Bet vis geriau, negu nieko. Per visas Švedijos bibliotekas galima kaikurių akademinių leidinių ir pilnus komplektus surinkti. Bet tai tik akademiniai leidiniai, daugiausia mainais įgyti, privačių leidyklų leidinių kaip ir nėra, kultūrinių žurnalų, kaip pvz., Skaitymų, Židinio, Vairo, Kultūros, Dienovydžio ir k. visai nėra, o apie dailiąją literatūrą nėra ko nė kalbėti. O taip būtų miela čia gyvenančiam lietuviui paskaityti lietuvišką romaną ar eilėraščių rinkinį, kas gi žinojo, kad mums teks tremtyje atsidurti ir dar taip ilgai. Nobelio biblioteka (priklausanti Švedų Akademijai, kuriai pavesta ir literatūros Nobelio premijos skyrimas) kaip tik priglaudžia viso pasaulio literatūrą įvairiausiomis kalbomis, ji tam ir skirta, bet lietuvių literatūrą ten teatstovauja tik V. Krėvės Aitvaras liaudies padavimuose, Dzūkų poringės, Sparnuočiai liaudies padavimuose, Salomėjos Neries Mūsų pasakos, P. Vaičiūno Augštaičių pasakos, na, ir Vaižganto Gondingos Kraštas, visos tos knygos kažkokio geradario padovanotos.

Tai laisvės laikų mūsų kultūrinis balansas Švedijos bibliotekose, kada turėjome universitetą, ministerijas, biurus, pasiuntinybes užsienyje, kurios daugiau ar mažiau rūpinosi ir lietuviško mokslo vaisių eksportu į užsienį. O kaip gi dabar, kai nėra bendros kultūrinės visus jungiančios lietuviškosios įstaigos, kuri rūpintųsi, kad tremties lietuviškąja kūryba ir užsienis galėtų pasidžiaugti? Dabar susilipdė Lituanistikos Institutas; dabar jam teks viską ant savo jaunos nugaros nešti.

Tremties knyga

Taigi, kaip gi dabar su tremties knygos reprezentacija užsienio bibliotekų lentynose? Tremtyje juk nelikome nedarbingi tiek moksle, tiek politikoje, tiek dailioje literatūroje. Čia mumis kiti nesidomi ir kad vaizdas kiek liūdnesnis, bent Švedijos bibliotekose. Retas kurios knygos egzempliorius čia pateko. O kad mes suprantame savo leidinių reikšmę ateičiai, ta rodo mūsų suorganizuoti bibliografiniai archyvai. Buvome blogi bankininkai, neiškirstę savo kapitalo net keliuose kraštuose, kurių sandėlių skliautai tikriausiai yra daug storesni, negu mūsų privačių bibliofilų.

Smalsumo pagautas, kaip su lietuviška tremties knyga Švedijos bibliotekose, perverčiau Karališkos Bibliotekos Stockholme leidžiamą visų Švedijos viešųjų bibliotekų per paskutinį dešimtmetį įsigytų knygų katalogą. Pradėjau nuo 1941 m., nes 1940 m. dar šiaip taip nors pirmąjį pusmetį gyvenimas vyko apynormaliai. 1941 m. teužregistruota tik viena lietuviška knyga — Tautosakos darbai VII tomas, jeigu priskaityti tais metais įsigytą Lietuvos miškų statistiką I, 1937 m., tai bus dvi. 1942 m. kataloge nepaminėta nė viena lietuviška arba apie Lietuvą knyga. 1943 m. teįsigyta tik 1933 m. Paryžiuje išėjusis Chambon veikaliukas La Lithuannie moderne. 1944-45 m. visai nieko. 1946 atsiranda P. Klimo Ghillebert de Lannoy in medieval, Lithuania, o 1947 m. Chase, The Story of Lithuania. 1948-49 m. derlingiausi, biblioteka praturtina Jurgelos History of Lithuania, Pakšto Lithuania and World War II, Suduvio Ein kleines Volk wird ausgelocsht ir Dargio Lietuvių vestuvių papročiai. Minėtas katalogas teapėmė knygas ligi 1949 m.

Sekantis tomas išeis gal vėl už kokios poros metų. Ten, reikia tikėtis, bus įtraukta daugiau, nes į šį tomą liko neįtraukta dr. Alseikaitės — Gimbutienės disertacija, dr. Gimbuto direktacija, prof. Balio tremtyje išleisti veikalai ir prof. Baltrušaičio Lithuanian Folkart, šios knygos pačių autorių ar kitų asmenų buvo įteiktos net kelioms bibliotekoms. Iki naujos katalogo laidos, be abejojimo, atsiras ir daugiau.

Estų ir latvių kultūrinis veikimas

O kaip dabar, ar tik mes vieni buvome tokie negausūs Švedijos bibliotekose? Kaip gi su kitomis Pabaltijo valstybėmis? Estų visi mokslo smegenys čia Švedijoje, jų ir Mokslų Akademija čia veikia. Švedijoje mokslinio darbo sąlygos pabėgėliams akademikams, manau, yra geriausios, negu kur kitur, čia kiekvienas jų daugiau ar mažiau savo specialybėn įsodintas. Svarbesnieji tiek moksliniai veikalai, tiek dailioji literatūra pasirodė čia Švedijoje, o kas Švedijoje pasirodo, tą įsigyja atitinkamos bibliotekos, tai estai lyg ir atpuola. Ir latvių kultūrinis veikimas Švedijoje pats stipriausias, daug knygų išėjo čia, čia jie ir savo enciklopediją leidžia. Aprūpinti švedų bibliotekas savomis knygomis latviai buvo bene patys energingiausi, ypač daug dailiosios literatūros jie yra sunešę į Karališkąją biblioteką, tiek Švedijoje, tiek Vokietijoje išėjusios, nekalbant jau apie propagandines brožiūras, išleistas latvių buvusio ministerio Washingtone Bilmanio, jos visos yra bibliotekose.

Nevėlu spragas užkaišyti

Taigi, negausi mūsų tremties knyga švedų bibliotekose, bet niekada nevėlu spragas užkaišioti. Ypač didžiąsias bibliotekas turėtume sava medžiaga aprūpinti, pirmoje eilėje svetimomis kalbomis apie Lietuvą ar lietuvių parašytomis knygomis, bet, gink Dieve, ir lietuviškai parašytos knygos neturi likti podukromis, ir jos bibliotekų lentynose tinka.

Gera tai gera, kad mūsų knyga įsispraustų į švedų biblioteką, pagaliau, ne tik į švedų, bet ir į kitų kraštų, bet kaip ją dabar ten įvyti. Bibliotekos, o ypač valstybinės, labai nedaug tegauna pinigo knygoms pirkti, valdžios visur taupo, ginkluojamasi visur. Bibliotekos, ypač akademinės, paprastai pratę mainikauti. O kad taip mūsų knygų leidėjai parodytų savo lietuvišką dosnumą, nurašytų į firmos nuostolius po vieną kitą knygą ir pasiųstų jas bibliotekoms, tokios didelės spragos jie gal ir nepajus, o lietuviškai kultūrai bus didelė reklama. Šis leidėjų dosnumas gali per ilga ir apsimokėti. Tie, kurie mėgsta knygą, mėgsta, paprastai, ir katalogą pavartyti. Užtikę mielą knygą, jie paskui gali ir sau įsigyti, — net ir bibliotekos, kurios tos ar kitos neturi; taip būna.

Bendras katalogas

Dabar vėl: įsigyti, tai įsigyti, bet iš kur svetimam žmogui sužinoti, kur ir kokia knyga egzistuoja? Ir taip užlipame vėl ant vieno svarbaus reikaliuko — lietuviškų ir lietuvių knygų katalogo svetimiems, kodėl gi, pagaliau, ir ne mums patiems. Leidyklų, ačiū Dievuliui, turime keletą, ir Europoje, ir JAV, ir Kanadoje, ir Australijoje ir kitur gal. Pasirinkti yra iš ko. Mums patiems taip sunku nėra, sekame spaudą, sužinome, suuostome, kur kokia knyga pasirodo. Bet kaip užsieniečiui apie tai sužinoti? Mes su savo kultūros lobiais svetur esama lyg atskira valstybė valstybėje.

Dažnai net nepermatomam kevale įsisukę, kad net tas kraštas, kuriame prisiglaudėme, nežino apie mus. Taip ir su leidyklomis, jas težinome mes, o kiti knygynai tame pačiame krašte nieko, net nustemba, kai kas pasiteirauja.

Valentinos istorija

Štai pora pavyzdėlių iš praktikos. Pernai, gerokai prieš Kalėdas gaunu laišką iš buvusio Lietuvos generalinio konsulo Helsinkyje dr. R. Ollerio, puikiausiai mokančio lietuviškai ir žodžiu, ir raštu (jis, tarp kitko, kartu su švedu rašytoju Nils Bohman yra išvertęs lietuviškas noveles švediškai). Jis teiravosi, kur gauti kokį gerą lietuvišką romaną, lietuviškai, žinoma, jis norėtų nusiųsti jį kaip kalėdinę dovaną vienai lietuvaitei kažkur užsieny gyvenančiai. Pagalvojau, kad jaunai lietuvaitei labai tiktų Vaičiulaičio "Valentina", kurios antrąjį leidimą "Venta" ką tik buvo išleidus. Jam parašiau apie tai ir nurodžiau, kad knyga išleista lietuviškos leidyklos Vokietijoje. Jis tuoj kreipėsi į Helsinkio patį didįjį knygyną — Akademinį knygyną, kur mielai sutiko jam parūpinti. Po kiek laiko gaunu vėl laišką ir dar knygyno laiškutį priedo — knygynas apgailestauja, bet jam niekaip nepavyko knygos sumedžioti, Vokietijoje knygynai apie tai nieko nežino. Ką darysi, o kad lietuvaitė neliktų be knygos, pasiunčiau konsului savąjį egz.

Kitas pavyzdėlis. Vienas užsinietis privačiai čia buvo matęs ir vartęs Vizgirdos išleistas knygas apie Vilnių, Kauną ir lietuvių liaudies meną. Panoro įsigyti (kaip matot atsiranda norinčių!). Žiūri, išleista Muenchene. Ir rašo žmogus ten vienam knygynui. Atsakymas toks pat — niekas nežino, kad tokios knygos Muenchene išėjusios. Žinoma, kur nors okupacinės vadovybės sąrašuose jos įrašytos, reikėjo juk joms valdžios "aprobatos".

Vienas kitas vistiek užsikabins

Katalogo tikrai reikėtų, platesnio, apimančio ir kairę ir dešinę ir vidurį, tik labiau pritaikyto užsieniui, kur be lietuviškų antraščių skliausteliuose būtų ir vertimas kuria nors didžiąja vakarų kalba, nepagailint ir kelių sodrių žodelių apie pačią knygą, reklamos niekada nebus perdaug. Siųsti tokius katalogus knygynams, bibliotekoms, privatiems žmonėms, vienas kitas vistiek užsikabins. Tik dar vienas dalykas — nė kiek nemažiau svarbu ir vieta, kur tas knygas gauti, kokiame nors lietuviškajame knygų centrelyje ar kur kitur.

O dabar vėl atgal prie lietuviškos knygos Švedijos bibliotekose. Ar dovana, ar mainais, ar pasiūlymais pirkti — pradėkime kaip nors kaišioti susidarusias spragėles. Mūsų moksliniai ar mokslinės populiarizacijos veikalai turėtų rastis bent akademinėse bibliotekose, politiniai bei atitinkama literatūra parlamento, politinių bei socialinių institutų bibliotekose, o mūsų dailioji literatūra turėtų kuo gausiausiai brautis į Nobelio biblioteką. Niekada nemanykime, kad mums patiems svetur patekus knyga nebus kada nors naudinga.

Lietuvaitės subatvakario nuotaikoje

LEONARDO DA VINČI KŪRINIŲ PARODA CHICAGOJE

IGN. ŠLAPELIS, Chicago, Ill.

Pusė tūkstančio metų — ilgas laikotarpis ne tik žmogaus gyvenimo, bet ir istorijos mastu matuojant.

Tiek šimtmečių ir tai audringo Europos gyvenimo šimtmečių, su daug įvykusių karų, revoliucijų, įvairių smaugdynių revoliucijų, įvairių smaugtynių dulkėmis daug savo laiku buvusių garsių karūnuotų, tituluotų ir dekoruotų asmenybių. Daugelio tokių savo laiko įžymenybių vardai beužsiliko tik didelių enciklopedijų puslapiuose.

Laikas stiprino jo garsą

Leonardo da Vinči nebuvo nei vainikuotas, nei tituluotas, vis tik po 500 metų paliko sustiprintą, gyvesnį atminimą, negu buvo prieš šimtą metų. Laikas nedildė, bet stiprino jo atminimą.

Šiemet civilizuotam pasauliui minint 500 metų jo gimimo sukaktį ir U. S., toli gražu ne romantiškai nusiteikusi, minį tą sukaktį.

Štai ir Chicago, apneštas fabrikų suodžiais, nepraleido progos tą sukaktį gražiai paminėti ir supažindinti plačią visuomenę su didžiuoju genium Leonardo da Vinči.

Viešoji Centrinė Chicagos biblioteka biržely paskyrė savo laisvas patalpas Leonardo parodai. Visą mėnesį Bibliotekos vitrinos, sienos ir visi kampeliai, kurie publikai prieinami, užleistos Leonardo čia turimiems raštams ir piešiniams. Be to, čia rodoma daugybė literatūros daugeliu kalbų, visokių mokslo šakų atstovų parašytos apie Leonardo da Vinči darbus įvairiuose moksluose.

Nors čia toli gražu ne visa literatūra surinkta, kuri yra apie Leonardą parašyta, jos čia tėra dalis ir jo paties raštų čia daug trūksta, bet ir tas, kas čia yra jau pakankamai liudija ir stebina Leonardo genijaus universalumą .

Leonardo kūrybingumas

Parodai įvadą yra parašęs, mažos brošiūros pavidale, James V. Salemi, kuris yra studijavęs Leonardą ilgus metus. Jis ten trumpai apibūdinęs Leonardo asmenį ir veiklą, patiekia Leonardo rankraščio, "Codice Atlantico" vadinamo, turinį, kuris gerai nusako Leonardo veiklą.

Tą rankraščių kodeksą sudaro:

Mechanikos išradimai, puikūs braižiniai moderninės technikos pritaikymams, neišskiriant ir poliam kalti į žemę prietaisui; keliamoji svirtis su krumplinių ratų transmisija.

Karinių pabūklų ir artileri jos braižiniai, užbėgę už akių moderniams tos rūšies braižiniams, šarvuoti tankai, martyros, šautuvai, fortifikacijų studijos, karo laivai, garu varomi; povandeniniai laivai, nardomieji prietaisai, nuodingos dujos.

Hydraulika, mašinos pakelti vandenį iš vieno lygmens į kitą; kanalų planai ir braižiniai šliuzams, uostams, upių tekmei ištiesinti; kilnojamieji tiltai, įvairių vietovių niveliavimo schemos.

Statybos medžiagų atsparumo studijos, architektūriniai planai bažnyčioms, katedroms ir gyvenamiesiems pastatams; paminklų su raitomis figūromis projektai; maudyklų su bėgančiu šaltu ir šiltu vandeniu projektai; kilnojamųjų rūmams pavilionų projektai; sukamoms scenoms braižiniai; kostiumai, muzikos instrumentai.

Smulkmeniškos skraidomųjų mašinų, helikopterio, parašiuto studijos su smulkmeniškais oro judėjimo aprašymais; matematikos ir geometrijos studijos; pastabos iš geologijos srities apie žemės istoriją, uolų sąrangą (struktūrą); apie gamtos įstatymus, fizikos ir chemijos studijos; žemės paviršiaus matavimo būdas; metalurginių mašinų braižiniai.

Žemėlapiai, gamtovaizdžių eskizai, debesų formacijos; iš botanikos studijos apie augalų augimą.

Pagrindiniai dėsniai ir teorijos traktatui apie tapybą.

Jo rankraščiai

"Codice Atlantico", kurio turinys čia trumpai paminėtas, yra tik dalis jo rašytinio palikimo. Šis kodeksas laikomas Milane. "Biblioteca Ambroziana". Jis yra sudarytas iš 1,222 folialų. O viso, nekalbant apie pražuvusius, yra likę apie 7,000 folialų. Jie yra patekę į kitas bibliotekas Paryžiuje, Londone, Winsor Castle, Vienoj, Turine ir k.

Leonardo rankraščių tvarkymu ir populiarinimu rūpinasi "Reale Commissione Vinciana".

Tie rankraščiai yra tikriausi liudininkai apie jo neribotą mintijimo apimtį ir sričių įvairumą.

Pastebėtina: jo mintys ir studijos nėra svajotojo mėgėjo žaidimas, bet yra moksliškai pagrįstos iš eksperimento išvestos mintys, lig šiol nepasenusios ir nenustojusios aktualumo.

Neatsitiktinai XX amžiuj Leonardui skiriama vieta tarp didžiųjų žmonių švyturių, reikš mingiausių genijų ir atiduodama jam pagarba, kaip mokslo pionieriui, — to mokslo, kuriuo šis amžius ypač didžiuojasi, — kurio pagalba daromi nuostabiausi gamtos paslapčių užkariavimai.

Didžiųjų muzikų žmonos

Kai *Berlioz* Paryžiaus scenoje pamate vaidinančią anglų aktorę H. Smithsons, rašė:

— Pagaliau suradau savo išsvajotą Juliją, idealią Ofeliją, ir mano širdis geria bekraštį liūdesį ir džiaugsmą, kurs lydi tik tikrai įsimylėjusius. —

Dėl vieno nelaimingo atsitikimo ta aktorė nebegalėjo rodytis scenoje ir čia į pagalbą jai atskubėjo Berlioz. Jis sutiko sumokėti visas jos skolas, jeigu ji sutiks būti jo žmona. Aktorė sutiko, tačiau ji buvo labai ūmi, pavydi ir Berlioz negalėjo su ja sugyventi.

Panašiai nelaimingas buvo ir *Haydn*. Jis pamilo kirpėjo dukrą, kuriai davė muzikos pamokas, bet mergaitė įstojo į vienuolyną. Tėvas, nenorėdamas prarasti tokio garbingo žento, įkalbėjo, kad vestų vyresnią dukterį. Haydn sutiko, tačiau žmona pasirodė esanti tikras "pjūklas", ir Haydnas ją pavarė, bet išlaikymą jai mokėjo iki mirties.

Haendelis buvo pamilęs jauną italę Viktoriją Tessi, tačiau jos tėvai nesutiko, kad ji ištekėtų.

Beethovenas ypatingai mylėjo grafaitę Giulletą Guiccioli. Ta meilė davė jam įkvėpimą sukurti vieną geriausių jo kūrinių: "Sonatą qua una fantasia", dar vadinamą "Au ciair de la lune" (Šviesioj mėnesienoj), kur jis pavaizduoja savo meilę ir kančias.

Wagnerio žmona Minia Planer buvo graži aktorė, kaip lėlė, tačiau ji visiškai nesuprato kompozitoriaus kūrybinių *polėkių*. Sugyvenimas buvo sunkus, neįmanomas. Kai ji mirė, Wagneris vedė kompozitoriaus Liszto dukterį Cosimą, kuri suprato jo genijų ir gyvenimą padarė mielą. Wagneris muziką ir savo žmoną vadino žvaigždėmis, rodančiomis jo gyvenimo kelią.

Pasaulis atsirado per valandą

Studijų žurnalas "Science Digest" savo liepos mėn. numery deda straipsnį "Creation lasted one hour" (Sutvėrimas tęsėsi vieną valandą), kuriame tvirtina, kad visi atomai visatoje, kurie dabar sudaro žvaigždes, planetas bei kitus kūnus, buvo sudaryti maždaug valandos laikotarpy prieš 3 bilionus metų. Ta pažiūra randa kaskart daugiau patvirtinimo gamtamokslio tyrinėtojuose. Vienas iš jų, prof. George Gamow, dirbąs George Washington universitete, tą įrodydamas parašė knygą, pavadinimu "The Creation of the Universe" (Pasaulio sutvėrimas).

Literatūros premija Madride

Madrido Athenaeum savo 1951 m. premiją paskyrė už J. de Castro-Arines komediją "Una ventana bobre el mar" (Langas į jūrą). Už savo studiją apie Claudelį (Paul Claudel o la pasion del Universo) gavo premiją Jose Vila Selma. Pagyrimo lakštą gavo Miguel Urmeneta už aprašymą Rusijos įspūdžių (Apunte de un ano en Rusia).

Modernizavo alfabetą

Indokinija anksčiau vartojo kinų alfabetą, tačiau Vietnamas jau kuris laikas kaip vartoja modernų romėnų alfabetą. Tai nuopelnas jėzuito misionieriaus, kuris į Indokiniją atvyko 1624 m., sudarė romėniškus rašmenis Vietnamo kalbai, ir tas alfabetas dabar vartojamas visoje valstybėje.

Festivalis Paryžiuj

Paryžiaus kultūros festivaly, surengtame sovietų meninei propagandai atsverti, didžiausio pasisekimo sulaukė Stravinskio opera-oratorija "Oedipus Rex", Bostono simfoninis orkestras ir New York City Center baletas.

Filmų pasauly

Tarptautiniame Venecijos filmų festivaly pirmą vietą laimėjo italų filmas "Du centai vilties". Gero įvertinimo susilaukė ir naujas Orson Welles filmas "Othello".

Peronienės knyga

Argentinos prezidento Perono žmona parašė savo biografiją "La razon de mi vida". Knyga labai perkama ne tiek dėl literatūrinės vertės, kiek iš smalsumo.

Operacija televizijoj

Birželio 10 d. televizija pirmą sykį perdavė ištrauką iš (tikros) skilvio operacijos.

Dvasinėj tvarkoj yra daug lengviau atlikti kokį didelį pasiaukojimo aktą, negu kasdien ir kantriai kryžiuoti savo kūną su visais jo netvarkingais jausmais. Smulkios pareigos yra dažnai sunkesnės, nes jos atrodo nereikšmingos ir nuolat pasikartojančios, bet neištikimybė mažuose reikaluose rengia dirvą didelei neištikimybei. Mažuoju neteisybės aktu taip pat sulaužoma riba, skirianti gėrį nuo blogio. — **Fulton J. Sheen**

Kiekvienas nugalėtas kentėjimas, nors ir mažiausias ir nors ir mažų pastangų pareikalavęs, padidina mūsų jėgų atsargą ir sustiprina gaivastingumo srovę. Pasilikdamas tas mūsų pajėgumas gyvas, savaime nugali daugybę kasdienių priešingumų. Pakanka mažų valios pastangų tada kasdienius kentėjimus sukontroliuoti, o kovai su didžiausiais yra parengta visa gyvenimo energija.

— *Vysk. Keppleris*

Manoji siela, būki rami ir tyli, kad Dievybė tavyje galėtų veikti.

— *Kierkegaard*